

DIMITRIOS SARRIS

**RESEARCHING
MUSIC AND
SOUND LITERACY:
A BIBLIOGRAPHIC
GUIDE**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ

**ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ
ΤΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΗΧΗΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ:
ΕΝΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΟΔΗΓΟΣ**

RESEARCHING MUSIC AND SOUND LITERACY: A BIBLIOGRAPHIC GUIDE

ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΧΗΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ: ΕΝΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

This page was intentionally left blank

Αυτή η σελίδα αφέθηκε σκοπίμως κενή

DIMITRIOS SARRIS

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ

**RESEARCHING
MUSIC AND
SOUND LITERACY:
A BIBLIOGRAPHIC
GUIDE**

**ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ
ΤΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΗΧΗΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ:
ΕΝΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΟΔΗΓΟΣ**

Researching Music and Sound Literacy: A bibliographic guide
Ερευνώντας τον Μουσικό και Ηχητικό Γραμματισμό: Ένας βιβλιογραφικός οδηγός

First published / Πρώτη έκδοση 2023
By *Educational Sound Lab* / Από το *Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Ήχου*

Available from / Διαθέσιμο από τις
Educational Sound Lab Press / Εκδόσεις Εκπαιδευτικού Εργαστηρίου Ήχου
<http://cmc.gr>

© 2023 Δημήτριος (Δημήτρης) Σαρρής | Dimitrios (Dimitris) Sarris

All rights reserved. No part of this book and ebook may be reprinted or reproduced or utilized in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, including websites and all web applications, without permission in writing from the writer.

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Κανένα μέρος από το παρόν βιβλίο και ηλεκτρονικό βιβλίο (ebook) δεν μπορεί να εκτυπωθεί, ή να αναπαραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή από κάθε ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο μέσο, γνωστό ή που θα επινοηθεί στο εξής, συμπεριλαμβανομένης της φωτοτυπίας και της αποθήκευσης σε οποιοδήποτε αποθηκευτικό μέσο ή σύστημα ανάκτησης, συμπεριλαμβανομένων των ιστοτόπων και όλων των διαδικτυακών εφαρμογών, χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα.

National Library of Greece Cataloging / Καταλογογράφηση Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος
A catalogue record for this book is available from the National Library of Greece.
Μια εγγραφή καταλόγου για αυτό το βιβλίο είναι διαθέσιμη από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

Hellenic Foundation for Culture Cataloging / Καταλογογράφηση Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού
A catalogue record for this book is available from the “biblionet” database
of the Hellenic Foundation for Culture Cataloging.
Μια εγγραφή καταλόγου για αυτό το βιβλίο είναι διαθέσιμη από την βάση δεδομένων «βιβlionet» του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.

Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Ήχου
Αναγνωστοπούλου 3, Τ.Κ. 12135, Περιστερί, Ελλάδα.

Educational Sound Lab
3dr Anagnostopoulou Str, P.C. 12135, Peristeri, Greece.

ISBN 978-618-86805-1-7 (pdf Format (ebook))
ISBN 987-618-86805-0-0 (Printed Edition / Έντυπη Έκδοση)

CONTENTS / ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οδηγίες Χρήσεως / User's Manual	10
Literacy / Γραμματισμός.....	12
Adult Literacy / Γραμματισμός Ενηλίκων	13
Agricultural Literacy / Αγροτικός Γραμματισμός.....	13
Audiovisual Literacy / Οπτικοακουστικός Γραμματισμός	14
Book Literacy/ Γραμματισμός Βιβλίων	14
Brain Literacy / Εγκεφαλικός Γραμματισμός.....	14
Collaborative Literacy / Συνεργατικός Γραμματισμός.....	14
Computer Literacy / Πληροφορικός Γραμματισμός.....	14
Content Area Literacy / Γραμματισμός Περιεχομένου	15
Critical Literacy / Κριτικός Γραμματισμός.....	15
Cultural Literacy / Πολιτισμικός Γραμματισμός	16
Deaf Literacy / Γραμματισμός Κωφότητας.....	16
Digital Literacy / Ψηφιακός Γραμματισμός	16
Disciplinary Literacy / Γραμματισμός Πεδίου	16
Emergent Literacy / Αναδυόμενος Γραμματισμός	17
Environmental Literacy / Περιβαλλοντικός Γραμματισμός.....	18
Family Literacy / Οικογενειακός Γραμματισμός.....	18
Functional Literacy / Λειτουργικός Γραμματισμός.....	18
Game Literacy / Παιχνιδικός Γραμματισμός	19
Gaming Literacy / Παιγνιώδης Γραμματισμός.....	19
Graphic Literacy / Γραφ(στι)κός Γραμματισμός	19
Health Literacy / Γραμματισμός Υγείας (Υγειακός)	19
History Literacy / Ιστορικός Γραμματισμός	19
Indigenous Literacy / Αυτόχθων (Ιθαγενής) Γραμματισμός.....	19
Information Literacy / Πληροφοριακός Γραμματισμός.....	20
Language Literacy / Γλωσσικός Γραμματισμός.....	20
Literacy Practices / Πρακτικές Γραμματισμού.....	20
Literacy Theory / Θεωρία Γραμματισμού.....	21

Literacy and Orality / Γραμματισμός και Προφορικότητα	23
Math Literacy / Μαθηματικός Γραμματισμός.....	24
Media Literacy / Μιντιακός (Μεσικός) Γραμματισμός.....	24
Metaliteracy / Μεταγραμματισμός	25
Multiliteracies / Πολυγραμματισμοί	25
Multimodal Literacy / Πολυτροπικός Γραμματισμός	25
New Literacy Studies / Νέες Σπουδές Γραμματισμού	25
Numeracy / Αριθμητισμός.....	26
Physical Literacy / Κινητικός Γραμματισμός.....	26
Preschool Literacy / Προσχολικός Γραμματισμός	26
Racial Literacy / Φυλετικός Γραμματισμός.....	26
Religious Literacy / Θρησκευτικός Γραμματισμός.....	26
Science (Scientific) Literacy / Επιστημονικός Γραμματισμός	27
Social Literacy / Κοινωνικός Γραμματισμός.....	27
Spatial Literacy/ Χωρικός Γραμματισμός.....	27
Statistical Literacy / Στατιστικός Γραμματισμός.....	27
Technological Literacy / Τεχνολογικός Γραμματισμός	28
Television Literacy / Τηλεοπτικός Γραμματισμός.....	28
Transliteracy / Διαγραμματισμός	28
Visual Literacy / Οπτικός Γραμματισμός	28
Music Literacy / Μουσικός Γραμματισμός	29
Instrument Literacy / Οργανολογικός Γραμματισμός	30
Music Disciplinary Literacy / Μουσικός Γραμματισμός Πεδίου	30
Music History Literacy / Μουσικός Ιστορικός Γραμματισμός	30
Music Literacy / Μουσικός Γραμματισμός	30
Rhythmic Literacy / Ρυθμικός Γραμματισμός.....	31
Sound Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός	33
Audio Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός	34
Listening Literacy / Ακροαματικός Γραμματισμός.....	34
Sonic Literacy – Ηχητικός Γραμματισμός.....	34
Sound Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός	34

Related Disciplines / Σχετικές Επιστήμες	35
Acoustic Ecology / Ακουστική Οικολογία	36
Anthropology / Ανθρωπολογία	36
Archeology / Αρχαιολογία	36
Cultural Organology / Πολιτισμική Οργανολογία	36
Culture / Κουλτούρα.....	39
Education Studies / Σπουδές Εκπαίδευσης	39
Informatics / Πληροφορική	42
Linguistics / Γλωσσολογία.....	42
Media Studies / Σπουδές Μέσων (στα Μέσα (ΜΜΕ))	43
Music Education / Μουσική Εκπαίδευση	44
Music Sociology / Κοινωνιολογία Μουσικής.....	47
Music Studies / Μουσικές Σπουδές.....	47
Musicology / Μουσικολογία.....	49
Pedagogy / Παιδαγωγική.....	51
Philosophy / Φιλοσοφία	52
Psychology / Ψυχολογία	52
Sociology / Κοινωνιολογία.....	52
Taxonomy / Ταξινόμια	52
Textbooks and extracurricular books / Σχολικά και Εξωσχολικά Βιβλία	53
Current Textbooks / Τρέχοντα Σχολικά Βιβλία.....	54
Older Textbooks / Παλιότερα Σχολικά Βιβλία.....	56
Extracurricular Music and Sound Books / Εξωσχολικά Βιβλία Μουσικής και Ήχου .	57
Research Methodologies / Ερευνητικές Μεθοδολογίες	59
Action Research / Έρευνα Δράσης.....	60
Music and Sound Essays / Δοκίμια Μουσικής και Ήχου	61
Organology / Οργανολογία	64

Οδηγίες Χρήσεως / User's Manual

This book aims to help new researchers and any interested person on Music and Sound Literacy Research. It outcomes from the Bibliography part of the dissertation with the title "Music and Sound Literacy in Primary Education" (Ο Μουσικός και Ηχητικός Γραμματισμός στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση) that took place on Panteion University of Athens on 2020. The Bibliography body has been processed by splitting on units according to the dissertation's methodology.

So, it presents bibliography and resources about Music Literacy and Sound Literacy in seven parts:

- 1. Literacy:** In general, about Literacy and Literacy Studies.
- 2. Music Literacy:** Specific data about Music and music subjects (e.g. rhythm, melody, instruments e.tc.)
- 3. Sound Literacy:** Specific data about Sound, Acoustic, Aural and other related forms of Literacy.
- 4. Related Disciplines:** These data presents the resources that have been used in the dissertation in order to drive to Literacy Theory especially for Music and Sound.
- 5. Textbooks and Extracurricular Books:** This part concentrates titles in Greek language that will be useful to the researcher of the Hellenic reality.
- 6. Methodologies:** In this part useful data are included about "action research" focused on music education. Also, there are essays related to Music and Sound for an interdisciplinary study of literacy.
- 7. Organology:** This part aims to be a complete guide of Greek book titles and resources on organology, in order to help researchers of Instrument Literacy. This form of Literacy was a main analytic tool of the dissertation research that pointed out important aspects of Music Literacy.

Αυτό το βιβλίο στοχεύει να βοηθήσει νέους ερευνητές και κάθε ενδιαφερόμενο στην έρευνα για τον Μουσικό και Ηχητικό Γραμματισμό. Προέκυψε από την βιβλιογραφία της διατριβής με τίτλο «Ο Μουσικός και Ηχητικός Γραμματισμός στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση» που πραγματοποιήθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών το 2020. Το σώμα της βιβλιογραφίας έχει διαχωριστεί σε τέσσερις ενότητες σύμφωνα με την μεθοδολογία της διατριβής.

Έτσι, παρουσιάζει βιβλιογραφία και πηγές για τον Μουσικό Γραμματισμό και τον Ηχητικό Γραμματισμό σε τέσσερις ενότητες:

- 1. Γραμματισμός:** Γενικά θέματα γραμματισμού και σπουδών γραμματισμού.
- 2. Μουσικός γραμματισμός:** Εξειδικευμένα δεδομένα σχετικά με τη μουσική και τα θέματα μουσικής (π.χ. ρυθμός, μελωδία, όργανα κ.λπ.)
- 3. Ηχητικός Γραμματισμός:** Εξειδικευμένα δεδομένα σχετικά μορφές γραμματισμού όπως ο ηχητικός, ο ακουστικός και ο ακροαματικός.
- 4. Σχετικά επιστημονικά πεδία:** Δεδομένα για τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν στη διατριβή για μια θεωρία του γραμματισμού για τη μουσική και τον ήχο.
- 5. Βιβλία και εξωσχολικά βιβλία:** Αφορά τίτλους στην ελληνική γλώσσα για τη διερεύνηση της ελληνικής πραγματικότητας.
- 6. Μεθοδολογίες:** Σε αυτό το μέρος περιλαμβάνονται χρήσιμα δεδομένα σχετικά με την «έρευνα δράσης» στη μουσική εκπαίδευση. Επίσης υπάρχουν δοκίμια που σχετίζονται με τη Μουσική και τον Ήχο και συνεισφέρουν στην διεπιστημονική μελέτη του γραμματισμού.
- 7. Οργανολογία:** Αφορά έναν πλήρη οδηγό των Ελληνικών τίτλων και πηγών στην Οργανολογία ως μια συνεισφορά στον Οργανολογικό Γραμματισμό, ο οποίος απετέλεσε ένα αναλυτικό εργαλείο στην έρευνα της διατριβής, που οδήγησε σε σημαντικά συμπεράσματα της έρευνας.

You can find the full text of the dissertation online at the National Archive of PhD Thesis of Greece at <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/47835>.

As much as this book presents the bibliography of this dissertation it has been updated until 2020.

In this book titles in Greek language are with Greek characters, so that Greek fonts are necessary to expand the research on the web. The initial format of bibliography at the Greek version of the dissertation has been kept as it is.

All the links are active according to the date that they were accessed for the research of the thesis.

Μπορείτε να βρείτε το πλήρες κείμενο της διατριβής διαδικτυακά στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/47835>.

Η βιβλιογραφία που παρουσιάζεται στην παρούσα έκδοση είναι ενήμερη ως το 2020 οπότε και ολοκληρώθηκε η διατριβή.

Οι τίτλοι στα ελληνικά έχουν παραμείνει στην αρχική γλώσσα, οπότε χρειάζονται και ελληνικές γραμματοσειρές προκειμένου να γίνει αναζήτησή τους στο διαδίκτυο.

Όλοι οι υπερσύνδεσμοι είναι ενεργοί σύμφωνα με την ημερομηνία προσπέλασής τους όπως έγιναν κατά την εκπόνηση της έρευνας.

Literacy / Γραμματισμός

Adult Literacy / Γραμματισμός Ενηλίκων

Βεργίδης, Δ. (1985). Το πρόβλημα του αναλφαβητισμού και κριτική αξιολόγηση των προσπαθειών αναλφαβητισμού των ενηλίκων. Στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης (ΚΜΑ) (επ.). *Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. 1-4 Οκτωβρίου 1984*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, σ.σ. 32-55.

Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΓΓΛΕ) (1992). *Αλφαβητισμός και διδασκαλία της μητρικής γλώσσας : Πανελλήνιο Συνέδριο, Ανάβυσσος Αττικής, 23, 24, 25 Νοεμβρίου 1990*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.

Ηλιού, Μ. (1985). Γνωστός και άγνωστος αναλφαβητισμός. Στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης (ΚΜΑ) (επ.). *Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. 1-4 Οκτωβρίου 1984*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, σ.σ. 18-31.

Hughes, N., Schwab, I. (επ.). (2010). *Teaching Adult Literacy: principles and practice*. Maidenhead: Open University Press - McGraw-Hill.

Κεραμίδας, Α. (1965). *Ο αναλφαβητισμός εις την Ελλάδα*. Αθήνα: Εταιρεία Καταπολεμήσεως Αναλφαβητισμού.

ΚΜΑ (Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης) (επ.). (1984). *Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. 1-4 Οκτωβρίου 1984*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.

Κογκάκης, Β. (2008). *Ο αναλφαβητισμός. Σχόλια από την καθημερινή ζωή*. Ηράκλειο: Εφημερίδα Πατρίς. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://archive.patris.gr/articles/130868>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Κολοβός, Σ. (1985). Ο αναλφαβητισμός στον αγροτικό χώρο. Στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης (ΚΜΑ) (επ.). *Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. 1-4 Οκτωβρίου 1984*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, σ.σ. 56-74.

Leah, K., S., Sulentic Dowell, M.-M. (2014). A literacy lesson from an adult «Burgeoning» Reader. Στο *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. Vol. 58, No. 2 (October 2014). International Literacy Association and Wiley. σ.σ. 135-145. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/24034705>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Shaw, A. (2015). Aural Literacy. Στο *Australian Education Times*. V. September 2015. Bella Vista, Australia. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.21stcenturyschools.com/aural-literacy.html>>. Προσπελάστηκε: 1/8/2019.

Σπητιάνου, Α. (1998). *Ο αναλφαβητισμός στην Ελλάδα: Η διαχρονικότητα και οι μεταλλαγές του προβλήματος*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Σωτηρίου, Κ.-Δ. (1946). *Ο αναλφαβητισμός και η αγραμματοσύνη στην Ελλάδα: Δυο λόγια. (Εισήγηση. Λειτουργία σχολείων αναλφάβητων)*. Αθήνα. (χ.ε.).

Χασιώτης, Β. (2001). *Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εκπαιδευτικής παρέμβασης για το γραμματισμό ενηλίκων κρατουμένων: το παράδειγμα των δικαστικών φυλακών Διαβατών Θεσσαλονίκης. Διδακτορική Διατριβή*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/21719>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) (1961). *Επιμόρφωσις και αναλφαβητισμός*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ – Τμήμα Λαϊκής Επιμορφώσεως.

Agricultural Literacy / Αγροτικός Γραμματισμός

Womach, J. (επ.) (2005). *Agriculture: A glossary of Terms, programs, and laws. 2005 Edition*. Congressional Research Service – The Library of Congress. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.cnie.org/NLE/CRSreports/05jun/97-905.pdf>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Audiovisual Literacy / Οπτικοακουστικός Γραμματισμός

Γρόσδος, Σ. (επ.) (2017). *Οπτικοακουστικός Γραμματισμός στην Εκπαίδευση. Πρακτικά 1ου Επιστημονικού Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, τόμος β΄*. Θεσσαλονίκη: Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Ε. και Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.kmaked.gr/site/images/praktika-synedriou2.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Ματσιώρη, Α., Σύβακα, Τ., Μαργαρού, Ε. (2017). Οπτικοακουστική εκπαίδευση στο Γενικό Λύκειο: μέσα, τρόποι, εφαρμογές. Στο Γρόσδος, Σ. (επ.). *Οπτικοακουστικός Γραμματισμός στην Εκπαίδευση. Πρακτικά 1ου Επιστημονικού Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, τόμος β΄*. Θεσσαλονίκη: Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Ε. και Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας, σ.σ. 30-43. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.kmaked.gr/site/images/praktika-synedriou2.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Book Literacy/ Γραμματισμός Βιβλίων

Calfee, R. (1985). Computer Literacy and Book Literacy: Parallels and Contrasts. Στο *Educational Researcher*, Vol. 14, No. 5 (May, 1985), σ.σ. 8-13. *American Educational Research Association*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/1174201>>. Προσπελάστηκε 01/02/2011.

Brain Literacy / Εγκεφαλικός Γραμματισμός

Berninger, W., V., Richards, L., T. (2002). *Brain Literacy for Educators and Psychologists*. United States of America: Academic Press.

Collaborative Literacy / Συνεργατικός Γραμματισμός

Fingeret, A. (1983). Social network: a new perspective of independence and illiterate adults. Στο *Adult Education Quarterly*. Vol. 33 (3). σ.σ. 133-4.

Israel, E., S., Sisk, A., D., Collins Block, C. (2007). *Collaborative Literacy. Using gifted strategies to enrich learning for everyday student*. Thousand Oaks CA: Corwin Press.

Παπαδάκη, Λ. (1992). *Η αλληλοδιδασκτική μέθοδος διδασκαλίας στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*. Αθήνα: Δωδώνη.

Computer Literacy /Πληροφορικός Γραμματισμός

Calfee, R. (1985). Computer Literacy and Book Literacy: Parallels and Contrasts. Στο *Educational Researcher*, Vol. 14, No. 5 (May, 1985), σ.σ. 8-13. *American Educational Research Association*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/1174201>>. Προσπελάστηκε 01/02/2011.

Goodson, F., I. – Mangan, M. (1996). Computer Literacy as Ideology. Στο *British Journal of Sociology of Education*, Vol. 17, No.1 (1996). Taylor & Francis Ltd σ.σ. 65-79. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/1393139>>. Προσπελάστηκε 06/11/2008.

Κουνούπης, Κ. (2006). *Πληροφορικός αλφαριθμητισμός και εγγραμματοσύνη : Μια ματιά στις μεταξύ τους αναλογικές σχέσεις*. Θεσσαλονίκη: Copy City.

Κουτσογιάννης, Δ.- Αραποπούλου, Μ. (2009). *Γραμματισμός, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση. Όψεις του τοπικού και του παγκόσμιου*. Αθήνα: Ζήτη.

Μαρκάκης, Β. (2000). Επαναπροσδιορίζοντας την έννοια του λειτουργικού αναλφαριθμοῦ στην κοινωνία της πληροφορίας, της γνώσης και της μάθησης. Στο Εξαρχάκος, Θ. (επ.). (2000). *Οι νέες τεχνολογίες για την κοινωνία και τον πολιτισμό. Πρακτικά Β΄ Πανελληνίου Συνεδρίου*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας. σ. 176-184.

Μιτιτζή, Ε. (2012). *Η χρήση των ιστολογίων στην εκπαίδευση και η επίδρασή τους στο σχολικό κλίμα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.

Robinson, M., H. (2009). *Emergent Computer Literacy, A Developmental perspective*. New York: Taylor and Francis Group.

Σαρρής, Δ. (2016α). Κριτικός Πληροφορικός Γραμματισμός - Κριτικός Ψηφιακός Γραμματισμός: περιεχόμενο και εκπαιδευτικές εφαρμογές. Στο Γούσινας, Φ. (επ.). *Οι Τ.Π.Ε. και καινοτομία στην Εκπαίδευση. Πρακτικά Συνεδρίου*. Αθήνα: Νέος Παιδαγωγός. σ.σ. 2931-2943.

Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://220.academia.edu/Sarris>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Content Area Literacy / Γραμματισμός Περιεχομένου

Alvermann, E., D., Gills, R., V., Phelps, F., S. (2013). *Content area reading and literacy. Succeeding in today's diverse classrooms. Seventh Edition*. Boston: Pearson.

Antonacci, A., P., O'Callaghan, M., C., Berkowitz, E. (2015). *Developing Content Area Literacy. 40 Strategies for middle and secondary classrooms. Second Edition*. Thousand Oaks CA: Sage.

Σοφοκλέους, Σ. (2015). Προσεγγίσεις της εκπαίδευσης στον γραμματισμό στα γνωστικά αντικείμενα: Πραγματικότητες και προοπτικές στο κυπριακό εκπαιδευτικό συγκείμενο. Στο *Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία: Συνθέτοντας Κοινωνικο-Πολιτισμικές, Φιλοσοφικές, Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Πτυχές*. Λευκωσία, 23-24 Οκτωβρίου. *Περιλήψεις*. Λευκωσία: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/synedria/literacy/synedrio_literacy_perilipseis.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Vacca, T., R., Vacca, L., J.-A., Mraz, M. (2016). *Content Area reading. Literacy and learning across the curriculum. Twelfth Edition*. Boston: Pearson.

Critical Literacy / Κριτικός Γραμματισμός

Brookfield, S. (1990). Using critical incidents to explore learners' assumptions. Στο Mezirow, J. (επ.). *Fostering Critical Reflection in Adulthood*. San Francisco. CA: Jossey-Bass. σ.σ. 177-193.

Brookfield, S. (1995). *Becoming a Critically Reflective Teacher*. San Francisco CA: Jossey-Bass.

Dozier, C., Johnston, P., Ropogers, R. (2006). *Critical Literacy, Critical Teaching: Tools for Preparing Responsive Teachers*. New York: Teacher College Press.

Janks, H., Dixon, K., Ferreira, A., Granville, S., Newfield, D. (2014). *Doing Critical Literacy: Texts and Activities for Students and Teachers*. New York: Routledge.

Kenny, N. (2010). *What is Critical reflection? Ontario: University of Guelph - Centre for Open Learning and Educational Support*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <[http://opened.uoguelph.ca/pdf/Critical Reflection.pdf](http://opened.uoguelph.ca/pdf/Critical%20Reflection.pdf)>. Προσπελάστηκε 01/10/2011.

McDaniel, A., C. (2006). *Critical Literacy: A Way of Thinking, a Way of Life*. New York: Peter Lang Publishing.

Ντίνας, Δ., Κ., Γώτη, Γ., Ε. (2016). *Ο Κριτικός Γραμματισμός στη Σχολική Πράξη. Αρχίζοντας από το Νηπιαγωγείο...* Αθήνα: Gutenberg.

Cultural Literacy / Πολιτισμικός Γραμματισμός

Broudy, S., H. (1990). Cultural Literacy and General Education. Στο *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 24, No. 1, Special Issue: Cultural Literacy and Arts Education (Spring, 1990). University of Illinois Press σ.σ. 7-16.
Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3332851>>. Προσπελάστηκε 25/04/2009.

Φλώρος, Α. (χ.χ.) *Πολιτισμολογία. Χρηστικό βοήθημα της γενικής παιδείας*. Αθήνα: Λιβάνης.

Hirsch, E. D. (2002). *The new dictionary of cultural literacy*. New York: Houghton Mifflin Company.

Kaplan, E.-A., (1991). Popular Culture, Politics, and the Canon: Cultural Literacy in the Postmodern Age. Στο Braendlin, B. (επ.). *Cultural Power/cultural Literacy: Selected Papers From the Fourteenth Annual Florida State University*. University Press of Florida. σ.σ. 12-31.

Καπανιάρης, Α., - Γ. (2012). *Πληροφορικός γραμματισμός στο νέο ψηφιακό σχολείο*. Αθήνα: Ζήτη.

Κωνσταντινίδης, Π. (χ.χ.). *Το εγκόλπιο των Ελλήνων. Όσα πρέπει να γνωρίζει κάθε πολίτης, κάθε κοινωνικός άνθρωπος*. Αθήνα: Νέος Λόγος.

Deaf Literacy / Γραμματισμός Κωφότητας

Gisladottir, K., R. (2011) «*I am Deaf, not illiterate*»: A hearing teacher's ideological journey into the literacy practices of children who are deaf. *Doctoral dissertation*. University of Iceland, School of Education. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/1946/7797>>. Προσπελάστηκε: 01/03/2017.

Mayer, C. (2007). What really matters in the early literacy development of deaf children. Στο *Journal of deaf studies and deaf education*. 12:4. Fall 2007. Oxford University Press. σ.σ. 411-431. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://academic.oup.com/jdsde/article-pdf/12/4/411/1108537/enm020.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/03/2017.

Digital Literacy / Ψηφιακός Γραμματισμός

Jones, H., R., Hafner, A., C. (2012). *Understanding Digital Literacies. A practical introduction*. London: Routledge.

Κουτσογιάννης, Δ. (2011). *Εφηβικές πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού και ταυτότητες*. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Rivoltella, C. P. (2008). *Digital literacy: Tools and Methodologies for Information Society*. Hershey: IGI Publishing.

Disciplinary Literacy / Γραμματισμός Πεδίου

Berkenkotter, C, Hulkin, T.-N., Ackerman, J. (1988). Conventions, conversations and the writer: case study of a student in a rhetoric Ph.D. program. Στο *Research in the Teaching of English*. V. 22. σ.σ. 9-44. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/pdf/40171130.pdf>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2020.

Cervetti, G., Pearson, P., D. (2012). Reading, writing, and thinking like a scientist. Στο *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. Vol. 55(7). σ.σ. 580-586. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/264659580_Reading_Writing_and_Thinking_Like_a_Scientist>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Fang, Z. (2012). Language correlates of disciplinary literacy. Στο *Topics in Language Disorders*. 32(1), 19-34. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://alliedhealth.ceconnection.com/files/TLD0112B-1337958964160.pdf>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Fang, Z., Coatoam, S. (2013). Disciplinary Literacy: What You Want to Know About It. Στο *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. Vol. 56. No. 8 (Μάιος 2013). International Literacy Association and Wiley. σ.σ. 627-632. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/41827916>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Frambaugh-Kritzer, C., Buelow, S., Steele, J., S. (2015). What are disciplinary literacies in dance and drama in the elementary grades? Στο *Journal of Language and Literacy Education*. Vol. 11(1). σ.σ. 65–87. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1061113.pdf>>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Hallmark, L. (2019). *Disciplinary Literacy*. Little Rock AR: Arkansas Department of Education -Division of Elementary and Secondary Education - Common Core State standards initiative. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://dese.ade.arkansas.gov/public/userfiles/Learning_Services/Curriculum%20and%20Instruction/Resource%20Mat/DL/MLD LPPT.pdf>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Shanahan, T., & Shanahan, C. (2012). What is disciplinary literacy and why does it matter? Στο *Topics in Language Disorders*. V. 32(1). σ.σ. 7-18. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://crfp.ucsc.edu/resources/downloads/Shanahan%20What%20is%20Disciplinary%20Literacy.pdf>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Shanahan, T., Shanahan, C. (2014). Does disciplinary literacy have a place in elementary school? Στο *The Reading Teacher*. Vol. 67(8). σ.σ. 636–639. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/11379954/Does_Disciplinary_Literacy_Have_a_Place_in_Elementary_School>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Tennessee Department of Education (2019). *Disciplinary Literacy Approaches*. Tennessee: Tennessee State Government. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.tn.gov/content/dam/tn/education/licensure/ed-prep/Disc_Lit_Approaches.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Wisconsin Department of Public Instruction (2019β). *8 Steps to Building Arts Knowledge through Literacy*. Madison, WI: Wisconsin Department of Public Instruction. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://docs.google.com/file/d/0B4LMDPvLeFzLVE1GcXRHeWwySG8/edit>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Emergent Literacy / Αναδυόμενος Γραμματισμός

Αϊδίνης, Α. (2012). *Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία. Μια ψυχολογολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

Γώτη, Ε. (2010). *Οι γλωσσικές δεξιότητες των νηπίων υπό το πρίσμα του αναδυόμενου γραμματισμού: η συμβολή των κειμένων. Διδακτορική Διατριβή*. Φλώρινα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας – Τμήμα Νηπιαγωγών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/22412>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Meacham, S., Meacham, S., Thompson, M., Graves, H. (2019). Hip-Hop early literacy in K-1 Classrooms. Στο *The Reading Teacher*. Vol. 0. No 0. σ.σ. 1-9. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/332577682_Hip-Hop_Early_Literacy_in_K-1_Classrooms>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Μανωλίτσης, Γ. (2016). Ο αναδυόμενος γραμματισμός στην προσχολική εκπαίδευση: Νέα ζητήματα και εκπαιδευτικές προτάσεις. Στο: *Προσχολική και σχολική εκπαίδευση*. τόμος 4. Τεύχος 1. σ.σ. 3-34. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1582/MANΩΛΙΤΣΗΣ_2016.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Ohman-Rodriguez, J. (2004). Music from inside out: Promoting Emergent Composition with young children. Στο *Young Children* (YC). Vol. 59, No 4. (July 2004). σ.σ. 50-55. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/42730133>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Papoušek, H. (1996). Intuitive parenting: A hidden source of musical stimulation in infancy. Στο Deliege, I. - Sloboda, J. (επ.). (1996). *Musical beginnings: Origins and development of musical competence*. New York: Oxford University Press. σ.σ. 88-112.

Spencer, M. (1984). Emergent Literacies: A Site for Analysis. Στο *Language Arts*. Vol. 63, No. 5, Language Arts in Multicultural Education (September 1986). National Council of Teachers of English σ.σ. 442-453. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/41405642>>. Προσπελάστηκε: 05/08/2019.

Στελλάκης, Ν. (2014). *Ο γραπτός λόγος στο Νηπιαγωγείο. Ενότητα 5: Πρώτος/φυσικός/αναδυόμενος γραμματισμός. (Πανεπιστημιακές σημειώσεις). Έκδοση 1.0.* Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://opencourses.uoc.gr/courses/mod/resource/view.php?id=8245>>. Προσπελάστηκε: 30/07/2019.

Τάφα, Ε., - Μανωλίτσης, Γ. (2009) *Αναδυόμενος γραμματισμός. Έρευνα και εφαρμογές.* Αθήνα: Πεδίο.

Zygouris-Coe, V. (2001). *Emergent literacy.* Orlando FL: Florida Literacy and Reading Excellence Center.

Environmental Literacy / Περιβαλλοντικός Γραμματισμός

Παρασκευόπουλος, Σ. (2010). *Περιβαλλοντικός εγγραμματισμός. Τυπική και άτυπη περιβαλλοντική εκπαίδευση.* Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα.

Reynolds, L., H., Brondizio, S., E., Robinson, M., J. (2010). *Teaching Environmental Literacy: Across Campus and Across the Curriculum.* Bloomington, IN: Indiana University Press.

Σπυροπούλου Κατσάνη, Δ., Κοσκοκού, Α., Μίσης, Π., Παυλικάκης, Γ., Φέρμελη, Γ. (2014). *Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Νηπιαγωγείο, Α΄-ΣΤ΄ Δημοτικού, Α΄-Γ΄ Γυμνασίου. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων».* Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://repository.edulll.gr/edulll/bitstream/10795/1855/2/1855_ΟΔΗΓΟΣ_ΠΕΑΑ_ΔΗΜ_ΓΥΜΝ.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Zimring, A., C. (2016). *Upcycling in History: Is the Past a Prologue to a Zero-Waste Future? The Case of Aluminum.* Στο *Rachel Carson Center (RCC) Perspectives*, No. 3, (A future without waste? Zero Waste in Theory and Practice) (2016). σ.σ. 45-52. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/10.2307/26241375>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Family Literacy / Οικογενειακός Γραμματισμός

Achilles, E. (1999). Promoting family music literacy lessons from Head Start. Στο *General Music Today*. Vol. 12(2). σ.σ. 4-10. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/104837139901200203>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Heath, S.-B. (2010). Family Literacy or community Learning? Some critical questions on perspective. Στο Dunsmore, K., Fisher, D. (επ.). *Bringing literacy home.* Newark DE: International Reading Association. σ.σ. 15-41. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.shirleybriceheath.net/pdfs/SBH_bringingLiteracyHome.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Στάμου, Λ., Θεοδωρίδης, Ν. (2016). Παιδί, οικογένεια και μουσική: Διερευνώντας τα χαρακτηριστικά των οικογενειών που εγγράφουν τα παιδιά τους σε προγράμματα μουσικής αγωγής για βρέφη και νήπια. Στο Κοκκίδου, Μ., Διονυσίου, Ζ. (επ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση).* Θεσσαλονίκη: Επιστημονική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. (σ.σ. 477-492). Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/477-492_Stamou_Theodoridis.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Functional Literacy / Λειτουργικός Γραμματισμός

Verhoeven, L. (1994). Modeling and promoting functional literacy. Στο Verhoeven, L. (επ.) *Functional literacy. Theoretical issues and educational implications.* Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins.

Verhoeven, L. (1997). Functional literacy. Στο Edwards, V., Corson, D. (επ.). *Encyclopedia of language and education.* Vol. 2 (Literacy). Dordrecht-Boston: Kluwer. σ.σ. 127-132.

Verhoeven, L., Elbro, C., Reitsma, P. (2002). *Precursors of Functional Literacy*. Amsterdam: John Benjamins, Publishing Company.

Game Literacy / Παιχνιδικός Γραμματισμός

Buckingham, D., Burn. A. (2007). Game literacy in theory and practice. Στο *Journal, of Educational Multimedia and Hypermedia*. Vol. 16. No 3. σ.σ. 323-349. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.researchgate.net/publication/250846598/>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2009.

Gaming Literacy / Παιγνιώδης Γραμματισμός

Zimmerman, E. (2009). Gaming Literacy. Game design as a model for literacy in the twenty-first century. Στο Perron, B., Wolf, J., P. M. (επ.). *The video game theory reader 2*. New York: Routledge. σ.σ. 32-31. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://ilk.media.mit.edu/courses/readings/Zimmerman-Gaming-Literacy.pdf>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Graphic Literacy / Γραφι(στι)κός Γραμματισμός

Waller, R. (2012) Graphic Literacies for a Digital Age: The Survival of Layout. Στο *The Information Society*. Vol. 28 (4). Routledge. σ.σ. 236-252. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01972243.2012.689609?needAccess=true>>. Προσπελάστηκε: 10/12/2019.

Health Literacy / Γραμματισμός Υγείας (Υγειακός)

Nielsen-Bohlman, L. (2004). *Health literacy: a prescription to end confusion*. Washington, DC: National Academies Press.

History Literacy / Ιστορικός Γραμματισμός

Κουργιαντάκης, Σ., Χ. (2012). *Το παρόν και το μέλλον του «παρελθόντος». Ζητήματα ιστορικού γραμματισμού στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Κέδρος.

Indigenous Literacy / Αυτόχθων (Ιθαγενής) Γραμματισμός

Semali, M., L. (1999). Community as Classroom: (Re)Valuing indigenous literacy. Στο Semali, M., L., Kincheloe, L., J. *What is Indigenous Knowledge? Voices from the Academy*. New York: Falmer Press. σ.σ. 95-118.

Information Literacy / Πληροφοριακός Γραμματισμός

Comber, B., & Green, B. (1998). *Information technology, literacy, and educational disadvantage*. Adelaide: South Australia Department of Education, Training and Employment.

Welsh, T. - Wright, M. (2010). *Information Literacy in the Digital Age. An Evidence-Based Approach*. Oxford: Chandos Publishing.

Language Literacy / Γλωσσικός Γραμματισμός

Armstrong, T. (2003). *The multiple intelligences of reading and writing. Making the words come alive*. Alexandria Virginia: Association for supervision and curriculum development.

Reder, S. (1994). Practice-Engagement Theory: A Sociocultural Approach to Literacy across languages and cultures. Στο Ferdman, M., B., Weber, R.-M., Ramirez, G., A. (επ.). *Literacy Across Languages and Cultures*. Albany: State University of New York Press. σ.σ. 33-74.

Saracho, N., O. (2019). *Research in Young Children's Literacy and Language Development: Language and literacy development for different populations*. New York: Routledge.

Κέκια, Α. (2011). *Η παιδαγωγική του γραμματισμού με βάση τα κειμενικά είδη*. Αθήνα: Κυριακίδη.

Κουτσογιάννης, Δ., Μάτος, Α. (επ.) (2015). *Διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών για τα γλωσσικά μαθήματα: σχεδιασμός και εμπειρία*. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων - Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <http://proteas.greek-language.gr/documents/koinotites_ekpaideytikon.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Κουτσοράκη, Σ. (2006). *Γραμματισμός και πρώιμη ανάγνωση. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Ταξιδευτής.

Μανικάρου, Μ. (2016). Φιλαναγνωσία και Νέες Τεχνολογίες: Εμπυχωτικές διδακτικές δραστηριότητες για μαθητές-αναγνώστες της ψηφιακής εποχής. Στο Μαλαφάντης, Δ., Κ. (επ.). *Λογοτεχνία και Παιδεία, 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο, 4-6 Νοεμβρίου 2016, τόμος Β΄*. Αθήνα: Διάδραση. σ.σ. 714-728. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.pee.gr/?page_id=299>. Σελίδες: 683-847 διαθέσιμες στο: <<http://www.pee.gr/wp-content/uploads/Σελίδες-683-874.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Μπαμπινιώτης, Δ. Γ. (2002). *Λεξικό της νέας Ελληνικής Γλώσσας. Με σχόλια για τη σωστή χρήση των λέξεων*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.

Χατζηνικολάου, Α. (2005). *Αλφαριθμητισμός παιδιών Ρομά μέσα από την διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δυνατότητες και περιορισμοί. Διδακτορική Διατριβή*. Διαθέσιμη διαδικτυακά στο: <<http://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/18994>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.

Χατζησαββίδης, Σ. (2007). Ο γλωσσικός γραμματισμός και η παιδαγωγική του γραμματισμού: Θεωρητικές συνιστώσες και δεδομένα από τη διδακτική πράξη. Στο *Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου της ΟΜΕΡ. Πάτρα 1-3 Ιουνίου 2007*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://users.auth.gr/~sofronis/dimos/docs/ergasia116.pdf>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Literacy Practices / Πρακτικές Γραμματισμού

Barton, D., & Hamilton, M. (2000). Literacy practices. Στο Barton, D., Hamilton, M., Ivanic, R. *Situated Literacies. Reading and writing in context*. New York: Routledge. σ.σ. 7-14.

Βαγνham, M. (2002). *Πρακτικές γραμματισμού*. Μιφρ. Αράπογλου, Μ. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Street, B. (2000). Literacy events and literacy practices. Theory and practice in the New Literacy Studies. Στο Martin-Jones, M., Jones, K. (2000). *Multilingual Literacies. Reading and writing different worlds*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co. σ.σ. 17-29.

Γέρου, Θ. (1985). Διεθνείς εμπειρίες – πρακτικές αλφαριθμητισμού. Στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης (ΚΜΑ) (επ.). *Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαριθμητισμού. 1-4 Οκτωβρίου 1984*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης. σ.σ. 98-105.

Παπούλια, Π., - Τζελέπη, Π., – Φτερνιάτη, Α. - Θηβαίος, Κ. (2006). *Έρευνα και πρακτική του γραμματισμού στην ελληνική κοινωνία. Ανάγκες και προοπτικές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Σαρρής, Δ. (2006α). Ο ήχος ως τόπος, ο τόπος ως ήχος: ακροαματική κουλτούρα, εγγράμματα πρακτικές και οι χώροι της καθημερινότητάς μας. Στο: Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής (επ.). *Μουσική, ήχος και τόπος*. σ.σ. 35-58. Άρτα: Ανώτατο Τ.Ε.Ι. Ηπείρου. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://cris.teiep.gr/jsrui/handle/123456789/1025>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Literacy Theory / Θεωρία Γραμματισμού

Adams, M., A., Hamm, M. (2001). *Literacy in a multimedia age*. Norwood, MA: Christopher-Gordon Publishers.

Akinnaso, N. (1992). Schooling, Language, and Knowledge in Literate and Nonliterate Societies. Στο *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 34, No. 1 (Jan., 1992). Cambridge University Press. σ.σ. 68-109. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/178986>>. Προσπελάστηκε: 25/08/2013.

Barker, K., Lonsdale, R. (επ.) (1994). *Skills for Life? The Meaning and Value of Literacy: Proceedings of the Youth Libraries Group Conference, Mason Hall. University of Birmingham. September 1992*. London: Taylor Grammar. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.worldcat.org/title/skills-for-life-the-meaning-and-value-of-literacy-proceedings-of-the-youth-libraries-group-conference-mason-hall-university-of-birmingham-september-1992/oclc/31607378>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Barton, D. (2009). *Εγγραμματισμός. Εισαγωγή στην οικολογία της γραπτής γλώσσας*. Μτφρ. Βλαχόπουλος, Φ., Ι. Αθήνα: Παπαζήση.

Barton, D., Padmore, S. (1991). Roles, networks and values in everyday writing. Στο Barton, D., Ivanič, R. (επ.). *Writing in the community*. London: Sage.

Burnett, N. (επ.) (2005). *Education for all. Literacy for life. EFA Global Monitoring Report 2006*. Paris: Global Education Monitoring Report Team - UNESCO. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000141639>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Cook – Gumperz, J. (2008). *Η κοινωνική δόμηση του γραμματισμού*. Μτφρ. Κοτσυφού, Ε. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Cook-Gumperz, J. (2006). Literacy and schooling: an unchanging equation? Στο Cook-Gumperz, J. (επ.). *The social construction of literacy*. Second Edition. Cambridge: Cambridge University Press. σ.σ. 19-49.

Γρόλλιος, Γ., Καρανταΐδου, Ρ., Κορομπάκης, Δ. Κοτίνης, Χ., Λιάμπας, Τ. (2003). *Γραμματισμός και συνειδητοποίηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Dalton, B. (2015). Charting our path with web literacy map. Στο *The Reading Teacher*. Vol. 68, No. 8. Literacy, Language, and Culture (May 2015). International Literacy Association - Wiley. σ.σ. 604-608. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/24574770>>. Προσπελάστηκε: 04/12/2019.

Farmer, L. (2005). *Librarians, Literacy and the Promotion of Gender Equity*. Jefferson, North Carolina: McFarland & Company Inc.

Ferdman, B., Weber, R.,-M., Ramirez, G. A. (επ.). (1994). *Literacy across languages and cultures*. Albany: State University of New York.

Flowers, T. (1995). Skills for life? The Meaning and Value of Literacy: Proceedings of the Youth Libraries Group Conference, Birmingham, September 1992 (Barker, K. - Lonsdale, P. (επ.) (1994) London Taylor Graham). Book Review. Στο *Australina*

- Academic and Research Libraries (AARL)* Vol. 26. University & College Libraries Section of the Library Association of Australia. σ.σ. 139-143. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00048623.1995.10754926>> (Διάθεση τεύχους <<https://www.tandfonline.com/toc/uarl20/26/2?nav=tocList>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.
- Freire, P. - Macedo, D. (1987). *Literacy: Reading the word and the world*. London: Routledge.
- Goody, J. – Watt, I. (1963). The Consequences of Literacy. Στο *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 5, No. 3 (Apr., 1963), σ.σ. 304-345. Cambridge University Press. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/177651>>. Προσπελάστηκε 26/02/2011.
- Goody, J. (1968). *Literacy in traditional societies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goody, J. (2001). *Η λογική της γραφής και η οργάνωση της κοινωνίας*. Μτφρ. Ποταμιάνου, Ν. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Halverson, J. (1992). Goody and the Implosion of the Literacy Thesis. Στο *Man, New Series*. Vol. 27 No. 2 (Jun., 1992). Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland, σ.σ. 301-317. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/2804055>>. Προσπελάστηκε: 25/08/2013.
- Harste, C., J. (2003). What do we mean by literacy now?. Στο *Voices from the middle*. Vol. 10. No 3. (March 2003). Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.readwritethink.org/files/resources/lesson_images/lesson1140/VM0103What.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.
- Hasan, R. (2006). Γραμματισμός, καθημερινή ομιλία και κοινωνία. Μτφρ. Κορομπόκης, Δ. Στο Χαραλαμπόπουλος, Α. (επ.). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. σ.σ. 134 -189.
- Kress, G. (1997). *Before Writing: Rethinking the Paths to Literacy*. London: Routledge.
- Kress, G. (2002). Γλώσσα και εκπαίδευση στο νέο επικοινωνιακό τοπίο. Α' μέρος. Μτφρ. Βλαχόπουλος, Ι.. Στο *Γέφυρες*. τ. 3. Μάρτιος - Απρίλιος 2002. Αθήνα. σ. 32, 49-57.
- Kress, G. (2003α). *Literacy in the New Media Age*. London: Routledge.
- Meek, M (ed.) (1991). *On being literate*. London: The Bodley Head.
- Μητσκοπούλου, Β. (2001). Γραμματισμός. Στο Χριστίδης, Φ. Α. *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Μητσκοπούλου, Β. (2010). Γραμματισμός. *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός*. Ηλεκτρονικός κόμβος για την υποστήριξη των διδασκόντων την Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_e1/thema_pdf.pdf>. Προσπελάστηκε 01/01/2011.
- Montoya, S. (2018). *Defining Literacy*. Hamburg: UNESCO Institute for Statistics. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://gaml.uis.unesco.org/wp-content/uploads/sites/2/2018/12/4.6.1_07_4.6-defining-literacy.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019
- Olson, R. D. (2003[1994]). *Ο κόσμος πάνω στο χαρτί: οι εννοιακές και νοητικές επιπτώσεις της γραφής και της ανάγνωσης*. Μτφρ. Βλαχόπουλος, Φ. Ι. Αθήνα: Παπαζήση.
- Pappas, C., C., Zecker, B., L. (2006). *Αναδομώντας τα κειμενικά είδη του σχολικού γραμματισμού. Δεδομένα από τη συνεργασία με δασκάλους ερευνητές σε δημόσια σχολεία αστικών περιοχών*. Μτφρ. Κουρμένταλα – Νταμπαράκη, Γ. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Παπούλια - Τζελέπη, Π. - Τάφα, Ε. (2005). *Ο γραμματισμός στον 21^ο αιώνα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Saal, K., L. (2014). A literacy lesson from an adult «burgeoning» reader. Στο *Journal of Adolescent and adult literacy*. Vol. 58. No. 2. (October 2014). International Literacy Association and Wiley. σ.σ. 135-145. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/24034705>> . Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Smyth, A., J. (2005). UNESCO's *International Literacy Statistics 1950-2000*. Paris: UNESCO. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001461/146185e.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.

Stock, B. (1984). Medieval Literacy, Linguistic Theory, and Social Organization. Στο *New Literary History*, Vol. 16, No. 1, Oral and Written Traditions in the Middle Ages (Autumn, 1984), The Johns Hopkins University Press. σ.σ. 13-29. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/468773>>. Προσπελάστηκε: 25/08/2013.

Street, B. (1984). *Literacy in theory and practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

Street, B. (2006). *Autonomous and ideological Models of Literacy. Approaches from New Literacy Studies. E-Seminar January 17-24*. European Association of Social Anthropologists (EASA), Media Anthropology Network. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.media-anthropology.net/index.php/Download-document/Street-Autonomous-and-Ideological-Models-of-Literacy.html>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.

Vanellis, C. (2015). *Help your teen built literacy skills. For parents of students in middle and secondary grades*. Duncraig Western Australia: Duncraig Primary School. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://duncraigps.wa.edu.au/wp-content/uploads/2013/02/Helpyourteenbuildliteracyskills.pdf>>. Προσπελάστηκε: 10/08/2019.

Χαραλαμπίδης, Α. (επ.). (2006). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση. Πέντε μελέτες*. Μτφρ. Αραποπούλου, Μ., Κονσούλη, Ε., Κορομπόκης, Δ., Κουφάκη, Λ. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη - Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Literacy and Orality / Γραμματισμός και Προφορικότητα

Boynton, S. (2003). Orality, Literacy and the Early Notation of the Office Hymns. Στο *Journal of the American Musicological Society*. Vol. 56, No. 1 (Spring, 2003) University of California Press - American Musicological Society. σ.σ. 99-168. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3128866>>. Προσπελάστηκε 25/04/2009.

Calvet, J.-L. (1995). *Η προφορική παράδοση*. Μτφρ. Καρυολέμου, Μ. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Chafe, W. (1982). Integration and Involvement in Speaking, Writing, and Oral Literature. Στο Tannen, D. (επ.). *Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy*. Norwood: Ablex. σ.σ. 35-53.

Da Silva, C, de Oliveira, J. (2019). *Postcolonial Maghdeb and the limits of IR*. Switzerland AG: Palgrave Macmillan.

Donoghue, D. (1996). Orality, Literacy, and Their Discontents. Στο *New Literary History*. Vol. 27, No. 1. A Symposium on «Living Alone Together»(Winter, 1996). The Johns Hopkins University Press. σ.σ. 145-159. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/20057340>>. Προσπελάστηκε: 25/08/2013.

Finnegan, R. (1973). Literacy versus non-literacy: the great divide. Στο Finnegan, R. & Horton, B. *Modes of thought*. London: Oxford University Press.

Finnegan, R. (1988). *Literacy and Orality*. Oxford: Basil Blackwell.

Gillespie, O., L. (1991) Literacy, Orality, and the Parry-Lord «Formula»: Improvisation and the Afro-American Jazz Tradition. Στο *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*. Vol. 22. No. 2. (Dec., 1991). *Croatian Musicological Society*. σ.σ. 147-164. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/836922>>. Προσπελάστηκε 25/04/2009.

Goody, J. (1987). *The interface between the written and the oral*. London: Cambridge University Press.

Hartley, J. (2012). After Ongism The evolution of networked intelligence. Στο Ong, W. (2012). *Orality and Literacy: The technologizing of the word. 30th Anniversary Edition. With additional chapters by John Hartley*. London: Routledge. σ.σ. 205-232.

Holderness, J. - Lalljee, B. (επ.). (1998). *Introduction to Oracy: Frameworks for Talk*. London: Cassel.

Hughes, P. (1995). Orality, Literacy, Televisions: Subsumption or Appropriation. Στο *Media International Australia*. Issue 77 (Aug 1995). σ.σ. 145-154. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://search.informit.com.au/documentSummary;dn=084749421086448;res=IELLCC>> . Προσπελάστηκε: 03/12/2019.

- Olson, R. D. – Torrance, N. (επ.) (1991). *Literacy and Orality*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ong, J., W. (2001). *Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη*. Μτφρ. Χατζηκυριάκου, Κ. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Ong, W. (2002). *Orality and Literacy: The Technologizing of the Word*. 2nd ed. New York: Routledge.
- Shuman, A. (1986). *Storytelling rights: the uses of oral and written texts by urban adolescents*. Cambridge: Cambridge University Press. 104-116.
- Tanner, M. (1982). *The myth of orality and literacy*. Στο Frawley, W. (επ.). *Linguistics and literacy*. New York: Plenum. σ.σ. 37-50.
- Thomas, R. (1992). *Literacy and Orality in ancient Greece*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Thomas, R. (1996). *Γραπτός και προφορικός λόγος στην Αρχαία Ελλάδα*. Μτφρ. Κυρτάτας, Δ. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης.
- Thomas, R. (1999). *Literacy and Orality in Ancient Greece*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Παραδέλλης, Θ. (2001). Προφορικότητα και Εγγραμματοσύνη: Από την αυτόνομη δράση στην κοινωνική πρακτική. Στο Ong, W. *Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη*. Μτφρ. Χατζηκυριάκου, Κ. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. σ.σ. ix-xxxiv.
- Πολίτης, Α. (1982). Το βιβλίο μέσο παραγωγής της προφορικής γνώσης. Δυσκολίες και προβληματισμοί γύρω από το θέμα. Στο: Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συμποσίου του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών. Αθήνα: σ. 271-282.
- Σαρρής, Δ. (2014). «Θεωρία ή Πράξη»; Η συμβολή του γραμματισμού στην εκπαίδευση για τον ήχο και τη μουσική μέσα από το παράδειγμα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο Γούσιας, Φ. (επ.). *Πρακτικά Συνεδρίου «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα 3-4/05/2014*. Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη Διάδοση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση. σ.σ. 292-302. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://220.academia.edu/Sarris>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Math Literacy / Μαθηματικός Γραμματισμός

- Davis-Wiley, P., & Miller, R.V. (2013). Math literacy through French language learning: Connecting with the Common Core in the lower elementary grades. Στο *Learning Languages*. Vol. 18(1). σ.σ. 26–32. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1016739.pdf>>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.

Media Literacy / Μιντιακός (Μεσικός) Γραμματισμός

- Buckingham, D. (2008). *Εκπαίδευση στα ΜΜΕ : Αλφαριθμητισμός, μάθηση και σύγχρονη κουλτούρα*. Μτφρ. Σκαρβέλη, Ι. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Burn, A. - Durran, J. (2007). *Media literacy in schools. Practice, Production and Progression*. London: Paul Chapman Publishing.
- Kuzmin, E., Parshakova, A. (2013). *Media and Information Literacy for Knowledge Societies Moscow*: UNESCO. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.ifarcom.ru/files/News/Images/2013/mil_eng_web.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Penrod, D. (2001). The Trouble with Harry: A Reason for Teaching Media Literacy to Young Adults. Στο Alsup, J. (επ.). *Beta 2.0: The Role of Writing in Teaching Media Literacy and Popular Culture in the Secondary School*. Clemson: The Writing Instructor. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.writinginstructor.org/penrod-2001-12>>. Προσπελάστηκε: 03/12/2019.
- Wilson, C., Grizzle, A., Ramon, T., Akyempong, K., Cheung, C.-K. (2014). *Παιδεία στα μέσα και την πληροφορία. Οδηγός σπουδών των εκπαιδευτικών*. Μτφρ. Ανδριοπούλου, Ε. Paris: UNESCO. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <<http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971GRE.pdf>>. Προσπελάστηκε 01/01/2016.

Metaliteracy / Μεταγραμματισμός

Mackey, P. T. - Jacobson, E., T. (2014). *Metaliteracy: Reinventing Information Literacy to Empower Learners*. Chicago: American Library Association.

Multiliteracies / Πολυγραμματισμοί

Hill, S. (2004β). *Mapping Multiliteracies: Children of the new millennium. Report of the research project. 2002-2004*. Magill: University of South Australia. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<http://www.earlyyears.sa.edu.au/files/links/Mapping_Multiliteracie_1.pdf>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Hill, S. (2005). *Multiliteracies in early childhood. Public Libraries of South Australia Conference «Building Communities»*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<http://www.plsa.plain.net.au/PLSA_2005/2005_presentations/Susan_Hill.pdf>. Προσπελάστηκε: 29/08/2007.

Kalantzis, M. - Cope, B. (2001). Πολυγραμματισμοί. Στο Χριστίδης, Φ. Α. *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Παπαδοπούλου, Μ. (2011). Από τον γραμματισμό στους πολυγραμματισμούς. Στο *Ταξίδι στο γραμματισμό*. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<http://literacy.gr/sites/default/files/>αρο%20grammatismo%20se%20polygrammatismous.pdf>>. Προσπελάστηκε: 02/01/2013.

Multimodal Literacy / Πολυτροπικός Γραμματισμός

Kress, G. (2003β). *Multimodal literacies*. Bern: Peter Lang Inc.

New Literacy Studies / Νέες Σπουδές Γραμματισμού

Gee, J., P. (1990). *Social Linguistics and Literacies: ideology in discourses*. London: Falmer.

Gee, J., - P. (1998α). *The New Literacy Studies and the «Social Turn»*. Washington DC: ERIC Clearinghouse. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<[http://jamespaulgee.com/pdfs/The New Literacy Studies and the Social Turn.pdf](http://jamespaulgee.com/pdfs/The%20New%20Literacy%20Studies%20and%20the%20Social%20Turn.pdf)>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Gee, J. P. (2006α). Ο Γραμματισμός και ο μύθος του γραμματισμού: από τον Πλάτωνα στον Freire. Μτφρ. Κουφάκη, Λ. Στο Χαραλαμπόπουλος, Α. (επ.). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. σ.σ. 15-54.

Gee, J. P. (2006β). Οι σπουδές του νέου γραμματισμού: κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της γλώσσας και του γραμματισμού. Μτφρ. Κουφάκη, Λ. Στο Χαραλαμπόπουλος, Α. (επ.). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. σ.σ. 55-88.

New London Group (NLG) (The) (1996). *A Pedagogy of Multiliteracies: Designing Social Futures*. Στο *Harvard Educational Review*. Vol. 66, No. 1 (Spring, 1996). Harvard College σ.σ. 60-92. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<http://vassarliteracy.pbworks.com/f/Pedagogy+of+Multiliteracies_New+London+Group.pdf>. Ανακτήθηκε: 01/03/2017.

Numeracy / Αριθμητισμός

Haylock, D. (2001). *Numeracy for Teaching*. London: Paul Chapman Publishing.

Paulos, J., A. (1990). *Innumeracy. Mathematical Illiteracy and Its Consequences*. New York: Vintage Books Edition.

Steen, L., A. (1999). Numeracy The New Literacy for a Data-Drenched Society. Στο *Educational Leadership*. Vol. 57. No 2. Association for supervision and curriculum development. σ.σ. 8-13. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.ascd.org/publications/educational_leadership/oct99/vol57/num02/Numeracy@_The_New_Literacy_for_a_Data-Drenched_Society.aspx>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Tout, D. – Motteram, G. (2006). *Foundation Numeracy in Context*. Australia, Victoria: Australian Council for Educational Research Press.

Westwood, P. (2000). *Numeracy and Learning Difficulties*. Australia, Victoria: ACER Press.

Westwood, P. (2008). *What teachers need to know about Numeracy*. Australia, Victoria: ACER Press.

Physical Literacy / Κινητικός Γραμματισμός

Whitehead, M. (2010). *Physical literacy: throughout the lifecourse*. Taylor & Francis.

Preschool Literacy / Προσχολικός Γραμματισμός

Anderson, A. B., Teale W. B., Estrada, E. (1980). Low-income Children's Preschool Literacy Experience: Some naturalistic observations. Στο *The Quarterly Newsletter of the Laboratory of Comparative Human Cognition* 1(3): σ.σ. 59–65. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://lchcautobio.ucsd.edu/wp-content/uploads/2015/10/Anderson-Teale-Estrada-1980-Low-Income-Childrens-Preschool-Literacy-Experiences.pdf>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Racial Literacy / Φυλετικός Γραμματισμός

Stevenson, C. H. (2014). *Promoting Racial Literacy in Schools: Differences That Make a Difference*. New York: Teachers College Press.

Religious Literacy / Θρησκευτικός Γραμματισμός

Moore, D. (2007). *Overcoming Religious Illiteracy: A Cultural Studies Approach to the Study of Religion in Secondary Education*. New York: Palgrave MacMillan.

Science (Scientific) Literacy / Επιστημονικός Γραμματισμός

Eshach, H. (2006). *Science literacy in schools and pre-schools*. Dordrecht: Springer.

Jerman, R., McClune, B. (2007). *Developing Scientific Literacy: Using news media in the classroom*. Berkshire: Open University Press - McGraw Hill.

Κόλλας, Σ. (2015). *Επιστημονικός γραμματισμός στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας: Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων. Διδακτορική διατριβή*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/36854>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Παπαγιαννακόπουλος, Π. (1991). *Λεξικό φυσικών όρων. Αγγλο-ελληνικών λεξικών φυσικών όρων*. Αθήνα: Επιστημονικά Λεξικά Μ. Καρδαμίτσα.

Πράμας, Χ. (2009). *Προγράμματα σπουδών φυσικών επιστημών Ε' και ΣΤ' δημοτικού στην κατεύθυνση του γραμματισμού στις φυσικές επιστήμες. Διδακτορική Διατριβή*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/20487>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Roth, W.-M., Calabrese - Barton, A. (2004). *Rethinking Scientific Literacy (Critical Social Thought)*. New York: Routledge Falmer.

Social Literacy / Κοινωνικός Γραμματισμός

Alshuler, A., Atkins, S., Irons, B., R., McMullen, R., Sandiago-Wolpov, N. (1977). Social literacy: A Discipline Game without losers. Στο *The Phi Delta Kappan*. Vol. 58. No 8 (Apr 1977). Phi Delta Kappa International. σ.σ. 606-609. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/20298716>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Spatial Literacy/ Χωρικός Γραμματισμός

Αποστολοπούλου, Α., Κλωνάρη, Α. (2013). Ερμηνεία του φυσικού ανάγλυφου με τη χρήση χαρτών από μαθητές Δημοτικού. Στο *8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση. Πρακτικά συνεδρίου*. Βόλος: Ένωση για την Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και την Τεχνολογία - ΕΝΕΦΕΤ. σ.σ. 906-913. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/5898496>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Grossner, K., Janelle, G., D. (2014). Concepts and Principles for Spatial Literacy. Στο Montello, R., D., Crossner, K., Janelle, G., D. (επ.). *Space in Mind: Concepts for Spatial Learning and Education. First Edition. Chapter 12*. MIT Press. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.researchgate.net/publication/276917830>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Statistical Literacy / Στατιστικός Γραμματισμός

Ben-Zvi, D., Garfield, J. (2004). *The Challenge of Developing Statistical Literacy, Reasoning and Thinking*. New York: Kluwer Academic Publishers.

Technological Literacy / Τεχνολογικός Γραμματισμός

Dakers, J., R. (επ.)(2006). *Defining technological literacy. Towards an epistemological framework*. New York: Palgrave Macmillan.

Television Literacy / Τηλεοπτικός Γραμματισμός

Foster, M., H. (1981). Electronic Media: Teaching Television Literacy. Στο *The English Journal*. Vol 70. No. 8 (Dec. 1981) National Council of Teachers of English. σ.σ.70-72. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/817752>>. Προσπελάστηκε 25/04/2009.

Transliteracy / Διαγραμματισμός

Sye, T., (2008). Transliteracy and new media. Στο Adams, R. - Gibson, S. - Muller - Arisona, S. (επ.). *Transdisciplinary Digital Art: Sound, Vision and the New Screen*. Berlin: Springer. σ.σ. 101-109.

Visual Literacy / Οπτικός Γραμματισμός

Kress, G, & Van Leeuwen, T. (2006). *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. New York: Routledge.

Kress, G., Van Leeuwen, T. (1990). *Reading Images*. Victoria, Australia: Deakin University Press.

Τσιάρρα Κοζάκου, Ο. (2006). *Εισαγωγή στην εικαστική γλώσσα*. Αθήνα: Gutenberg.

Music Literacy / Μουσικός Γραμματισμός

Instrument Literacy / Οργανολογικός Γραμματισμός

Feldman, E., Contzius, A. (2016). *Instrumental Music Education Teaching with the Musical and Practical in Harmony*. Second Edition. New York: Routledge.

Sethares, B. (2011). *Guitar Alternate Tuning Guide*. Madison WI: University of Wisconsin-Madison. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://sethares.engr.wisc.edu/alternatetunings/alltunings.pdf>>. Προσπελάστηκε: 20/11/2019.

Music Disciplinary Literacy / Μουσικός Γραμματισμός Πεδίου¹

Bureau of Labor Statistics (B.L.S.), U.S. Department of Labor (2019). *Occupational Outlook Handbook, Music Directors and Composers*. Washington DC: U.S. Bureau of Labor Statistics. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://web.archive.org/web/20190829175201/https://www.bls.gov/ooh/entertainment-and-sports/music-directors-and-composers.htm#tab-4>>. Προσπελάστηκε: 06/12/2019.

Hyum-ju, K. (2014). *Exploring disciplinary and multimodal literacy practices in music education*. Ann Arbor MI: University of Michigan. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/108895/hjkimum_1.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Weidner, B. (2017). Bridging the Literacy Gap: Defining Disciplinary Literacy for Music. Αναρτημένη ανακοίνωση στο συνέδριο *Conference: Symposium for Music Teacher Education*. Evanston IL: Northwestern University. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/325575342_Bridging_the_Literacy_Gap_Defining_Disciplinary_Literacy_for_Music>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Wisconsin Department of Public Instruction (2019α). *Disciplinary Literacy in Music*. Madison, WI: Wisconsin Department of Public Instruction. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://sites.google.com/a/dpi.wi.gov/disciplinary-literacy-in-music/home>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Music History Literacy / Μουσικός Ιστορικός Γραμματισμός

DuPree, M. (1990). Beyond Music in Western Civilization: Issues in Undergraduate Music History Literacy. Στο *College Music Symposium*. Vol 30. No 2. (Fall, 1990). σ.σ. 100-105. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/40374046?seq=1v>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Music Literacy / Μουσικός Γραμματισμός

Blix, H. (2012). *Gryende musikk literacy: unge instrumentalelevers tilegnelse av musikk literacy i lys av sosiokognitiv teori om læring*. Διδακτορική διατριβή. Norwegian Academy of Music. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/11250/172440>>. Προσπελάστηκε: 03/08/2019.

Blix, H. (2017). *Emergent music literacy. Young instrumentalists music literacy acquisition in view of socio-cognitive theory of learning*. Παρουσίαση διδακτορικής διατριβής. Norwegian Academy of Music. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://nmh.no/en/research/projects/emergent-music-literacy>>. (Περίληψη στη διεύθυνση: <<https://nmh.brage.unit.no/nmh-xmlui/handle/11250/172440>>. Προσπελάστηκε: 03/08/2019.

Bloomhead, P. (2019), *What is music literacy?* New York: Routledge.

¹Η «μουσικός πεδιακός γραμματισμός»

Brown, D., K. (2003). An Alternative approach to Developing Music Literacy Skills in a Transient Society. Στο *Music Education Journal*, Vol. 90. No 2 (November 2003). The National Association for Music Education. σ.σ. 46-54. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <https://www.researchgate.net/publication/240727130_An_Alternative_Approach_to_Developing_Music_Literacy_Skills_in_a_Transient_Society>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Burton. H. (2018). *Adjusting the sails. Thinking about standards*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://burtonhable.com/blog/20180425>>. (Αρχειοθέτηση: <<https://web.archive.org/web/20200106093538/https://burtonhable.com/blog/20180425>>). Προσπελάστηκε: 28/07/2019.

Coleman, S., N. (1922). *Creative music for Children. A plan of training based on the natural evolution of music including the making and playing of instruments. Dancing - signing-poetry*. New York: G. P. Putnam's Sonschildren. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://archive.org/download/creativemusicfor00cole/creativemusicfor00cole.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2016.

Hansen, D., Berbstorf, E., Stuber, M., G. (2014). *The music and literacy connection*. London: Rowman & Littlefield.

Hansen, D., Milligan, A., S. (2012). Aural Skills: At the Juncture of Research in Early Reading and Music Literacy. Στο *Music Educators Journal*. V. 99. No 2 (December 2012). The National Association for Music Education. σ.σ. 75-80. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/258171045_Aural_Skills_At_the_Juncture_of_Research_in_Early_Reading_and_Music_Literacy>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Jorgensen, R., E. (1981). School Music Performance Programs and the Development of «Functional Musical Literacy»: A Theoretical Model. Στο *College Music Symposium*. Vol. 21, No. 1 (Spring, 1981). College Music Society. σ.σ. 82-93. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/40375165>>. Προσπελάστηκε: 01/02/2015.

Levinson, J. (1990). Musical Literacy. Στο *The Journal of Aesthetic Education*. Vol. 24. No. 1. Special Issue: Cultural Literacy and Arts Education (Spring, 1990). Grand Rapids MI: University of Illinois Press. σ.σ. 17-30. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/3332852>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Nicholl. M, - Grudzinski, R. (2007). *Music Notation. Preparing Scores and Parts*. Boston MA: Berklee Press.

Σαρρής, Δ. (2016β). Σκιαγραφώντας τον Κριτικό Μουσικό Γραμματισμό. Στο Γούσιος, Φ. (επ.) *Τα Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου: «Νέος Παιδαγωγός»*. Αθήνα: Νέος Παιδαγωγός. σ.σ. 3550-3562. σ.σ. 292-302. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://220.academia.edu/Sarris>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Shouldice N. - H. (2014). Helping Students develop music literacy. Στο Conway, C. (επ.). (2014). *Musicianship-Focused Curriculum and Assessment*. Chicago IL: GIA Publications Inc. σ.σ. 265-297 Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://s3.amazonaws.com/academia.edu/documents/52093403/Shouldice_Music_Literacy.pdf>. Προσπελάστηκε 05/08/2019.

Skerrett, A. (2018). Learning Music Literacies Across Transnational School Settings. Στο *Journal of Literacy Research*. Vol. 50 (1). Sage. σ.σ. 31-51. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1086296X17753502>>. Προσπελάστηκε 1/8/2019.

Κοκκίδου, Μ., Διονυσίου, Ζ. (επ.). (2016). *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και άτυπες μορφές μουσικής διδασκαλίας-μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)*. Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/Pr7c_EEME.pdf>. Προσπελάστηκε: 29/11/2019.

Rhythmic Literacy / Ρυθμικός Γραμματισμός

Burton, L., S. (2015). Making music mine: the development of rhythmic literacy. Στο *Music Education Research*. V. 19. σ.σ. 133-142. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14613808.2015.1095720>>. Προσπελάστηκε: 28/07/2019.

Colley, B. (1987). A Comparison of Syllabic Methods for Improving Rhythm Literacy. Στο *Journal of Research in Music Education*. Vol. 35. No. 4 (Winter, 1987). Sage Publications, Inc. - MENC: The National Association for Music Education. σ.σ. 221-235. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/3345075>>. Προσπελάστηκε: 04/12/2019.

Magadini, P. (1993). *Polyrhythms. The musician's guide*. Milwaukee WI: Hal Leonard Publishing Corporation.

Newell, D. (2008). *Teaching Rhythm. New strategies and techniques for success*. San Diego CA: Neil A. Jios Music Company.

Selby, C. (2013). *Teaching Rhythm and Rhythmic Literacy in Orchestra: Strategies for Developing Independent and Rhythmically Literate String Students*. National Association for Music Education. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<http://musiced.nafme.org/interest-areas/orchestral-education/teaching-rhythm-and-rhythmic-literacy-in-orchestra-strategies-for-developing-independent-and-rhythmically-literate-string-students/>>. Προσπελάστηκε 01/01/2015.

Sound Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός

Audio Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός

Von Blanckenburg, M., (2018). Making music, filling gaps. Developing audio literacy with musical activities. Στο Thaler, E. (επ.) (2018). *Singer-Songwriters: Music and Poetry in Language Teaching*. Tübingen: Naee Francke Attempto Verlag GmbH & Co. σ.σ. 99-112.

Listening Literacy / Ακροαματικός Γραμματισμός

Payne, K. (2019). *Great Short Stories for Listening & Speaking. (Listening Literacy. Using Classic Short Stories)*. Grand Rapids, MI: Literacy Center of West Michigan. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://literacycenterwm.org/news-blog/tutors/223-using-story-telling-to-improve-listening-skills>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Sonic Literacy – Ηχητικός Γραμματισμός

Comstock, M. - Hocks, E., M. (2006) Voice in the Cultural Soundscape: Sonic Literacy in Composition Studies. Στο *Computers and Composition online*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://cconlinejournal.org/comstock_hocks/sonicliteracy.htm>. Προσπελάστηκε: 1/8/2019. (Επίσης διαθέσιμο στο: <http://www.bgsu.edu/cconline/comstock_hocks/index.htm>. Προσπελάστηκε: 31/05/2008.

Whitney, A. (2008). Cultivating Sonic Literacy in the Humanities Classroom. Στο *Music, Sound and the moving image*. Liverpool: Liverpool University Press. σ.σ. 145-148. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://muse.jhu.edu/article/269101/pdf>>. Προσπελάστηκε: 06/08/2019.

Sound Literacy / Ηχητικός Γραμματισμός

Bolen, S. (2016). *What is sound literacy?* Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://soundliteracy.weebly.com/what-is-sound-literacy.htm>>. Προσπελάστηκε: 01/03/2017.

Pons, M.-M. (2008). *Ο Θόρυβος*. Μτφρ. Σαϊνίδου, Δ. Αθήνα: Πατάκης.

Σαρρής, Δ. (2015). «Ήχος: Περιβάλλον, Άνθρωπος, Πολιτισμός»: Ο ήχος στις σχολικές δραστηριότητες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο Παπαρρηγόπουλος, Κ., Ετμεκτσόγλου, Ι. (επ.) (2015). *3ο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας «Ακουστική Οικολογία και Εκπαίδευση»*. 28-29-30 Ιουνίου 2014. Πρακτικά. Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. σ.σ. 61-69. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://akousedu.wordpress.com/πρακτικα/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Σαρρής, Δ. (2017β). «Ηχοπαιδαγωγική», «ηχοκεντρική εκπαίδευση» ή κάπως αλλιώς; Πρακτικές και δυνατότητες της Εκπαίδευσης που εστιάζει στον Ήχο. Στο Γούσιας, Φ. (επ.). *Τα πρακτικά του 4ου συνεδρίου «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα, 1 και 2 Απριλίου 2017*. Αθήνα: Νέος Παιδαγωγός. Σελ. 925-936. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://neospaidagogos.gr>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Σαρρής, Δ. (2018α). «Φτιάχνουμε ένα 'μουσείου ήχου και ακοής'»; πρακτικές για έναν «ηχητικό γραμματισμό» στο σχολείο. Μπουμπάρης, Ν., Παπαρρηγόπουλος, Κ., Ματσίνος, Γ. (2018). *Ήχος, Θόρυβος, Περιβάλλον. Πρακτικά 4ου Συνεδρίου Ακουστικής Οικολογίας*. Μυτιλήνη - Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. σ.σ. 175-185. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://econoiseconf.aegean.gr/uploads/Econoiseconf_Proceedings.pdf>. Προσπελάστηκε 01/08/2019.

Σαρρής, Δ. (2018β). «Ταξίδι στην πολιτεία του ήχου»: ηχο-κεντρικές εκπαιδευτικές πρακτικές για την δυναμική της τάξης. Εισήγηση στο *5ο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας «Ήχος, Βίωμα, Εκπαίδευση»*. (Υπό έκδοση). Καλαμάτα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας.

Σαρρής, Δ. (2017α). *Εκπαίδευση που εστιάζει στον ήχο. Προτάσεις για Σχολικές Δραστηριότητες και Προγράμματα. Επιμόρφωση Εισαγωγής*. Καλαμάτα: Εκδόσεις Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr/stable/20170510.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Related Disciplines / Σχετικές Επιστήμες

Acoustic Ecology / Ακουστική Οικολογία

Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας (ΕΕΑΟ) (2018). *5^ο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας «Ήχος, Βίωμα, Εκπαίδευση»*. Καλαμάτα 27-30 Σεπτεμβρίου 2018. Πρόγραμμα και Περιλήψεις. Καλαμάτα: ΕΕΑΟ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr/acouexpedu/wp-content/uploads/2018/09/Perilipseis-ACOUEXPEDU.pdf>>. Προσπελάστηκε: 30/09/2018.

Ετμεκτσόγλου, Ι. (2014). *Βασική Ορολογία Ακουστικής Οικολογίας για παιδιά και ενήλικες: Το ηχοτοπίο και οι σημασίες των ήχων του*. Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://akouse.gr/wp/wp-content/uploads/2015/11/akouseOrologia.pdf>>. Προσπελάστηκε: 02/01/2016.

Κωστούλα, Τ. – Κεχαγιόγλου, Σ. (2005). *Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: Ήχος και Φύση*. Πορόια: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ποροίων Σερρών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://repository.edulll.gr/edulll/bitstream/10795/1179/3/1179.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2012.

Μπουμπάρης, Ν., Παπαρηγόπουλος, Κ., Ματσίνο, Γ. (2018). *Ήχος, Θόρυβος, Περιβάλλον. Πρακτικά 4ου Συνεδρίου Ακουστικής Οικολογίας*. Μυτιλήνη - Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://econoiseconf.aegean.gr/uploads/Econoiseconf_Proceedings.pdf>. Προσπελάστηκε 01/08/2019.

Παπαρηγόπουλος, Κ., Ετμεκτσόγλου, Ι. (επ.) (2015). *3ο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας «Ακουστική Οικολογία και Εκπαίδευση»*. 28-29-30 Ιουνίου 2014. Πρακτικά. Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://akousedu.wordpress.com/πρακτικά/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Σαρρής, Δ. (2007β). «Άκου να δεις»: Ακουστική Οικολογία και Εκπαίδευση μέσα από προγραμματικές δραστηριότητες. Στο *Μουσική σε Πρώτη Βαθμίδα*. Τ. 3. 1/07. σ.σ. 62-61. Αθήνα: Fagotto - Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/41280174/>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019,

Truax, B. (1984). *Acoustic Communication*. New Jersey: Ablex Publishing.

Anthropology / Ανθρωπολογία

Κιουρτσάκης, Γ. (1983). *Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία. Το παράδειγμα του караγκιόζη*. Αθήνα: Κέδρος.

Κιουρτσάκης, Γ. (2003). *Η τρελή σοφία ή τα ανίερα ιερά. Δοκίμιο για το καρναβάλι και τη γλώσσα του*. Αθήνα: Νεφέλη.

Levi-Strauss, C. (2000). *Θλιβεροί τροπικοί*. Μτφρ. Λούβρου, Β. Αθήνα: Χατζηνικολή.

Τσιτσιπής, Λ. (1995). *Εισαγωγή στην Ανθρωπολογία της Γλώσσας. Γλώσσα, Ιδεολογία, Διαλογικότητα και Επιτέλεση*. Αθήνα: Gutenberg.

Archeology / Αρχαιολογία

Γιώργος Χουρμουζιάδης, Γ. (2006). *Ανασκαφής εγκόλπιον*. Αθήνα: Καπόν.

Cultural Organology / Πολιτισμική Οργανολογία

Abeles, H. (2009). Are Musical Instruments Gender Associations Changing? Στο *Journal of Research in Music Education*. Vol. 57. No 2 (Jul., 2009). MENC. σ.σ. 127-139. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/40204955>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.

Abrashev, B. - Gadjev, V. (επ.). (2006). *The Illustrated Encyclopedia of Musical Instruments: From All Eras and Regions of the World*. London: Konemann.

Alperson, P. (2007). The instrumentality of music. Στο *Journal of Aesthetics and Art Criticism*. V. 66. σ.σ. 37-51. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<https://www.jstor.org/stable/40206304>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Αποστολόπουλος, Θ. (2001). Εποπτικά Μουσικά Όργανα για τη διδασκαλία Ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Στο *Συνέδριο «Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα»*. Καστοριά, 2-4/6. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<http://parodos.net.gr/ms/epoptika_mousika_organa.pdf>. Προσπελάστηκε: 12/07/2011.

Barbosa, J., Calegario, F., Teichrieb, V., Ramalho, G., & McGlynn, P. (2012). Considering audience's view towards an evaluation methodology for digital musical instruments. Στο Georg Essl, G., Gillespie, B., Gurevich, M., O'Modhrain, S. (επ.). *Proceedings of the New Interfaces for Musical Expression (NIME) 2012*. σ.σ. 403-408. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<http://vhosts.eecs.umich.edu/nime2012//Proceedings/NIME2012-Proceedings-Full-HyperRef.pdf> . (σελίδες 403-408 διαθέσιμες στο:
<http://vhosts.eecs.umich.edu/nime2012//Proceedings/papers/174_Final_Manuscript.pdf>). Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Βέλλου Κάλυ, Α. (1978). *Μάρκος Βαμβακάρης. Αυτοβιογραφία*. Αθήνα: Παπαζήση.

Bense, A. (2012). *Musik und Virtualität. Digitale Virtualität im Kontext computerbasierter Musikproduktion*. Osnabrück: epOs.

Burrows, D. (1987). Instrumentalities. Στο *Journal of Musicology*. Vol. 5(1). σ.σ. 117-125. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<https://www.jstor.org/stable/763827>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Cance, C., Genevois, H., & Dubois, D. (2013). What is instrumentality in new digital devices? A contribution from cognitive linguistics & psychology. Στο Castellengo, M., Genevois, H. (επ.). *La Musique et ses instruments*. Paris: Delatour. σ.σ. 283-297. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<https://www.researchgate.net/publication/39064353>>. Προσπελάστηκε: 17/09/2019.

Carolin, M. (2006). An instrumental approach to Culture Study in General Music. Στο *Music Educators Journal*. Vol 92. No 5 (May, 2006). σ.σ. 38-41. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/3878500>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Dawe, K. (2001). People, Objects, Meaning: Recent Work on the Study and Collection of Musical Instruments. Στο *The Galpin Society Journal*. Vol. 54. σ.σ. 219-232.

Dawe, K. (2003). The cultural study of musical instruments. Στο Clayton, M., Herbert, T., Middleton, R. (επ.), *The cultural study of music: A critical introduction*. New York, London: Routledge. σ.σ.274-283.

Dolan, E. (2013). *Introductory Text: Round Table on Critical Organology*. Pittsburgh: University of Pennsylvania.

Emerson, G., Egermann, H. (2017). Mapping, causality and the perception of Instrumentality: Theoretical and empirical approaches to the audience's experience of Digital Musical Instruments. Στο Bocermann, T., de Campo, A., Egermann, H., Hardjowirogo, Weinzierl, S. (επ.). *Musical Instruments in the 21st Century. Identities, Configurations, Practices*. Singapore: Springer σ.σ. 363-370.

Enders, B. (1987). Instrumentenkunde – Form, Funktion und Definition des Musikinstruments im Spannungsfeld zwischen Musik und Technik. Στο Edler, A., Helms, S., Hopf, H. (επ.). *Musikpädagogik und Musikwissenschaft*. Wilhelmshaven: Noetzel. σ.σ. 306-345.

Grame, T. (1962). Bamboo and Music: A New Approach to Organology. Στο *Ethnomusicology*, Vol. 6, No. 1 (Jan., 1962), σ.σ. 8-14. University of Illinois Press - Society for Ethnomusicology. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:
<<http://www.jstor.org/stable/924243>>. Προσπελάστηκε 01/03/2012.

Großmann, R. (2010). Distanzierte Verhältnisse? Zur Musikinstrumentalisierung der Reproduktionsmedien. Στο Harenberg, M., Weissberg, D. (επ.), *Klang (ohne) Körper. Spuren und Potenziale des Körpers in der elektronischen Musik*. Bielefeld: transcript. σ.σ.183-200.

Hardjowirogo, S.-I. (2017). Instrumentality. On the Construction of Instrumental Identity. Στο Bocermann, T., de Campo, A., Egermann, H., Hardjowirogo, Weinzierl, S. (επ.). *Musical Instruments in the 21st Century. Identities, Configurations, Practices*. Singapore: Springer. σ.σ. 9-24.

- Harenberg, M. (2012). *Virtuelle Instrumente im akustischen Cyberspace. Zur musikalischen Ästhetik des digitalen Zeitalters*. Bielefeld: Transcript.
- Hooshmanrad, P. (2004). *Performing the Belief: Sacred Musical Practice of the Kurdish Ahl-i Haqq of Guran*. Διδακτορική Διατριβή. Berkley: University of California. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/34480128_Performing_the_belief_sacred_musical_practice_of_the_Kurdish_Ahl-i_Haqq_of_Guran>. Προσπελάστηκε: 17/12/2019.
- Hooshmanrad, P. (2015). Contemplating the Tanbur of the Kurdish Ahl-i Haqq of Guran: A Biographical Organology. Στο *Journal of the American Musical Instrument Society*. Vol. 41 (2015). σ.σ. 218–59. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://search.proquest.com/docview/1822412364>>. Προσπελάστηκε: 17/12/2019.
- Johnston, J. A. (2008). *The Cimbal (Cimbalom) in Moravia: Cultural Organology and Interpretive Communities*. Michigan: University of Michigan. Διδακτορική διατριβή. Διαθέσιμο online στο: <http://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/2027.42/60835/1/jjohnst_1.pdf>. Προσπελάστηκε στις 14/04/2009.
- Jordà, S. (2003). Interactive music systems for everyone: Exploring visual feedback as a way for creating more intuitive, efficient and learnable instruments. Στο *Proceedings of the Stockholm Music Acoustic Conference 2003*. σ.σ. 1-6. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://pdfs.semanticscholar.org/1f29/19083adec45fb93a7610fa84df67cde6dab8.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Jordà, S. (2004). Digital instruments and players: Part I—Efficiency and apprenticeship. Στο *Proceedings of the new interfaces for musical expression (NIME) 2004*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/221164903_Digital_Instruments_and_Players_Part_I_-_Efficiency_and_Apprenticeship>. Προσπελάστηκε: 18/09/2019.
- Malloch, J., Birnbaum, D., Sinyor, E., & Wanderley, M. M. (2006). Towards a new conceptual framework for digital musical instruments. Στο *Proceedings of the 9th International Conference on Digital Audio Effects (DAFx) 2006*. Montreal.
- McCaleb, J. M. (2014). *Embodied knowledge in ensemble performance*. Farnham, Burlington: Ashgate.
- Montagu, J. (2003). Organology Again: This time Ethno-Organology. Στο *Historic Brass Society Journal*. V. 15. σ.σ. 1-5.
- Monteiro, F. (2007). Virtuosity: Some (quasi phenomenological) thoughts. Στο *International Symposium on Performance Science*. σ.σ. 315–320. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/8743483/VIRTUOSITY_SOME_QUASI_PHENOMENOLOGICAL_THOUGHTS>. Προσπελάστηκε: 18/09/2019.
- Μπεϊνά, Ε. (2011). Η καρπάθικη λύρα: μια εθνογραφική προσέγγιση στην πολιτισμική οργανολογία: μουσικά όργανα και πολιτισμική ταυτότητα της Καρπάθου. Διδακτορική Διατριβή. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/28433>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Qureshi, R. (2000). How does music means? Embodied Memories and the politics of affect in the Indian «sarangi». Στο *American Ethnologist*. Vol. 27, No. 4 (Nov. 2000). σ.σ. 805-838. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/647396>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.
- Roda, A. (2007). *Toward a New Organology: Material Culture and the Study of Musical Instruments*. New York: New York University, Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://blogs.nyu.edu/projects/materialworld/2007/11/toward_a_new_organology_materi_1.html>. Προσπελάστηκε: 14/04/2009.
- Ryan, J. (1991). Some remarks on musical instrument design at STEIM. Στο Nelson, P., Montague, S. (επ.). *New instruments for the performance of electronic music. Live electronics. Contemporary Music Review*. Vol. 6(1). σ.σ. 3-18. Reading: Harwood Academic Publishers. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07494469100640021>>. Προσπελάστηκε: 18/09/2019.
- Σαρρής, Δ. (2012). Από τα «αυτοσχέδια μουσικά όργανα» στην «πολιτισμική οργανολογία»: Μια μελέτη περίπτωσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Βούβαρης, Π. Καλλιμπούλου, Ε. Ρεντζεπέρη-Τσώνου, Α.-Μ., Στάμου, Λ. (επ.). *Καλλιέργεια της Μουσικής Τέχνης στην Ελλάδα της Ευρώπης*. Αθήνα: Fagotto. σ.σ. 90-98. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://metasound.gr/stable/200905300.pdf>>. Προσπελάστηκε: 17/12/2019.

Sonevitsky, M. (2008). The Accordion and Ethnic Whiteness: Toward a New Critical Organology. Στο *The World of Music*. VWB - Verlag für Wissenschaft und Bildung. Vol. 3 (2008). σ.σ. 101–18. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/41699850>>. Προσπελάστηκε: 07/12/2019.

Straebel, V. (1996). Klangraum und Klanginstallation. Klanginstallation zwischen elek-troakustischer Technik, Performance und Skulptur. Στο Akademie der Künste Berlin/Helga de la Motte-Haber (επ.), *Klangkunst: erschienen anlässlich von Sonambiente, Festival für Hören und Sehen, Internationale Klangkunst im Rahmen der 300 Jahr-Feier der Akademie der Künste, August 9–September 8, 1996*. München, New York: Prestel. σ.σ. 219–22.

Σχινάς, Γ.-Π. (2015). Η τσαμπούνα του Αιγαίου: οργανολογία, ρεπερτόριο και σύγχρονη αναβίωση. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα: Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/37254>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Culture / Κουλτούρα

Fabian, J. (2007). *Memory against culture: Arguments and Reminders*. Durham: Duke University Press.

Stoeber, L. - J. (2016). *The Sonic Color Line: Race and the Cultural Politics of Listening*. New York: New York University Press.

Bull, M., Back, L. (επ.). (2004). *The auditory culture reader*. Oxford: Berg.

Cox, C. - Warner, D. (2017). *Audio culture: readings in modern music*. New York: Bloomsbury.

Education Studies / Σπουδές Εκπαίδευσης

Αλαχιώτης, Ν., Σ. (2001). Για ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. Η Διαθεματικότητα και η Ευέλικτη Ζώνη αλλάζουν την παιδεία και αναβαθμίζουν την ποιότητα της Εκπαίδευσης. Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2001). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας. Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. σ.σ. 1-20. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/s_alax_diathematikotita.pdf> (Πλήρης έκδοση στο: <<http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>>. Προσπελάστηκε: 01-01-2005.

Apple, W., M. (1999). *Official Knowledge: Democratic Education in a Conservative Age. 2nd Edition*. London: Routledge.

Apple, W., M. (2003). *The state and the Politics of Knowledge*. New York: Routledge Falmer.

Apple, W., M. (2004). *Ideology and Curriculum. 3rd edition*. New York: Routledge.

Apple, W., M. (2006). *Educating the 'Right' Way: Markets, Standards, God, and Inequality, 2nd Edition*. New York: Routledge.

Apple, W., M. (2011). *Education and Power*. New York: Routledge.

Apple, W., M. (2012). *Can Education change society?* London: Routledge.

Apple, W., M., Ball, J., S., Louis Armando, G. (2010). *The Routledge International Handbook of the Sociology of Education (Routledge International Handbooks of Education)*. New York: Routledge.

Aronowitz, S., Giroux, H. (1987). *Education under siege*. South Hadley, MA: Bergin and Garvey.

Baldwin, A., W. (1906). The school garden as an instrument of sound education. Στο *The Journal of Education*. Vol. 64. No 7 (1592) (August 23, 1906). σ.σ. 187-190. Sage Publications, Inc. σ.σ. 187-190. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/42815309>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Beane, J. (1997). *Curriculum Integration. Designing the Core of Democratic Education*. New York: Teacher College Press.

Bhattacharya, A. (2011). *Paulo Freire. Rousseau of the twentieth Century*. Rotterdam: Sense Publishers.

Γέρου, Θ. (1974). *Ο Πάουλο Φρέιρε και η ελληνική κοινωνική πραγματικότητα. Εισαγωγή στην Ελληνική έκδοση στο «Η Αγωγή του καταπιεζόμενου»* Αθήνα: Ράππα. σ.σ. 9-24.

Γεωργόπουλος, Σ. Ι. (1928). *Πρόγραμμα και μέθοδος εν τη Δημοτική και Μέση Εκπαιδύσει*. Εν Αθήναις: Ερμού. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://e-library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/view.html?action=download&code=01-19072>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Γεωργούλας, Α. (2017). *Μετασχηματισμοί της Εκπαίδευσης. Σύγχρονη ιδεολογία και διαδικασίες συμβολικής κυριαρχίας*. Αθήνα: Τόπος.

Γρόλλιος, Γ. (2006). Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών και η σύγχυση γύρω από τη διαθεματικότητα. Στο Διονυσόπουλος, Αθ. (επ.). *Φυσική Αγωγή. Άρθρα Καθηγητών Φ.Α.* Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.fa3.gr/arthra/21-%20Diathematiko-grolios2.htm>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Carr, W., Kemmis, S. (2002). *Για μια κριτική εκπαιδευτική θεωρία. Εκπαίδευση, γνώση και έρευνα δράσης*. Αθήνα: Κώδικας.

Δήμιζα, Α., Σ. (2014). *Δημοκρατική Εκπαίδευση: οι απόψεις και οι εκπαιδευτικές πρακτικές των νηπιαγωγών: μια εμπειρική έρευνα για τις δημοκρατικές αξίες σε Νηπιαγωγεία της Αττικής. Διδακτορική διατριβή*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών. Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/34908>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Π.Ε.) Μεσσηνίας (2017). *Εθνικό Επιστημονικό Δίκτυο Εκπαίδευσης «Ήχος: Περιβάλλον, Άνθρωπος, Πολιτισμός»*, ιστότοπος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr>>. Προσπελάστηκε: 02/01/2017.

Dornyei, Z. Murhphey, T. (2004). *Group Dynamics in the language classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

Εργαστήριο Βιωματικής Εκπαίδευσης (Ε.Β.Ε.) Δ.Π.Ε. Μεσσηνίας (2019). *Πιλοτική Εφαρμογή προγράμματος «Διάφανες Σημείες» στις Σχολικές Δραστηριότητες*. Καλαμάτα: Δ.Π.Ε. Μεσσηνίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://web.archive.org/save/http://edulab.sch.gr/flags/>>. Προσπελάστηκε: 12/12/2019.

Evers, T. (2011). *Common Core State Standards for Literacy in all Subjects*. Madison WI: Wisconsin Department of Public Instruction. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://web.archive.org/web/20120310121917if/http://dpi.wi.gov/cal/pdf/las.pdf>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

ΦΕΚ (1939). *Περί Αναλυτικού και Ωρολογίου προγράμματος της Α' τάξεως των Αστικών Σχολείων*. Στο *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, Τεύχος πρώτον, Αρ. φύλλου 56, 14 Φεβρουαρίου 1939, σ.σ. 337-379. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.pi-schools.gr/progr_spondon_1899_1999/1939_56.pdf>. Προσπελάστηκε 01/01/2013.

ΦΕΚ (2003). *Διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο προγράμματος σπουδών Μουσικής*. Στο *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 304, 13 Μαρτίου 2003. σ.σ. 4070 – 4084. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.et.gr>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2010.

Freire, P. ([1972]1974). *Η αγωγή του καταπιεζόμενου*. Μτφρ. Κρητικός, Γ. Αθήνα: Ράππα.

Hadfield, J. (1992). *Classroom Dynamics*. Oxford: Oxford University Press.

Harris, J. (2008). Creative approaches to promoting healthy, active lifestyles. Στο Lavin, J. (επ.). *Creative Approaches to Physical Education. Helping Children to achieve their true potential*. Oxon OX: Routledge. σ.σ. 79-91.

Hess, U., Philippot, P. (επ.). (2007). *Group Dynamics and emotional expression*. Cambridge: Cambridge University Press.

Κανάκης, Ι. (1995). *Η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία του νεοελληνικού δημοτικού σχολείου: Από την αλληλοδιδασκτική ως την επικράτηση του νεοεργαρισμού*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Καραχρήστος, Ν. (1929). *Διδακτική του Σχολείου Εργασίας. Με εφαρμογές ει τα πρότυπα του Μαρασελίου διδασκαλείου*. Αθήνα: Κολάρος.

Καρυδά, Χ., Ε. (2006). *Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων. Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*,

Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων και Καλλιτεχνικών Αγώνων. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Κυριακίδη Α.Ε.

Κασσιμάτης, Π. (1963). *Το πρόβλημα των σιωπηρών εργασιών εις τα δημοτικά μας σχολεία*. Αθήνα: Κοντός - Φυλακτός.

Καψάλη, Σ. (2009). *Μουσική και διαθεματικότητα: Η μουσική στα μη μουσικά εγχειρίδια του Δημοτικού Σχολείου*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.

Κελεπούρη, Μ., Χοντολίδου, Ε. (2012). *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα γλωσσικά μαθήματα. Μελέτη για τα εκπαιδευτικά σενάρια στη διδασκαλία της λογοτεχνίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://old.greek-language.gr/sites/default/files/digital_school/3.1.3_melete_senarion_logotekhnias_2.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Klassen, C. (1991). Bilingual written language use by low-education Latin American newcomers. Στο Barton, D., Ivanič, R. (επ.). *Writing in the community*. London: Sage.

National Association for the Education of Young Children (NAEYC), National Association of Early Childhood Specialists in State Departments of Education (1992). Guidelines for appropriate curriculum content and assessment in programs serving children ages 3 through 8. Στο Bredekamp, S., Rosegrant, T. (επ.), *Reaching potentials: Appropriate curriculum and assessment for young children*. Vol. 1. Washington, DC: NAEYC. σ.σ. 9-27.

Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) (2010). *Φωτογραφίες ειδών εξοπλισμού όλων των βαθμίδων Εκπαίδευσης. Εξοπλιστικά είδη - εποπτικά είδη - παιδαγωγικά παιχνίδια - είδη ΑμΕΑ*. Αθήνα: Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. - Γενική Διεύθυνση Λειτουργίας και Ανάπτυξης Δ/νση Εξοπλισμού Σχολείων - Τμήμα Προδιαγραφών Τυποποίησης και Έρευνας Αγοράς. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://sound.sch.gr/stable/OSK_eidi_exoplismou_.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) (2001). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών – Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/programs/depops/>>. Προσπελάστηκε 01/02/2007.

Rousseau, J.-J. (2007). *Αιμίλιος, ή Περί Αγωγής (Πρώτος Τόμος)*. Βιβλία I-III. Μτφρ. Γκέκα, Π. Αθήνα: Πλέθρον.

Rousseau, J.-J. (2010). *Αιμίλιος, ή Περί Αγωγής (Πρώτος Δεύτερος)*. Βιβλία IV-V. Μτφρ. Γκέκα, Π. Αθήνα: Πλέθρον.

Roy, D., Baker, B., Hamilton, A. (2015). *Teaching the Arts: Early Childhood and Primary Education*. Port Melbourne, VIC, Australia: Cambridge University Press.

Σαρρής, Δ. (2007α). «Σιωπηρές Εργασίες», «διάπλασις» και «άσκησης της ακοής»: Το ηχητικό τοπίο στο ελληνικό σχολείο του 20ου αιώνα. Στο Αργυρίου, (2007). *Μουσική Παιδαγωγική στον 21ο αιώνα: Προκλήσεις, Προβλήματα, Προοπτικές. Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Μουσικής Αγωγής με Διεθνή Συμμετοχή 20-22 Απριλίου 2007*. σ.σ. 56-61. Αθήνα: Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/21336045/>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Σαρρής, Δ. (2009). Υπάρχει «Αυτοσχέδιο Εκπαιδευτικό Υλικό»; Μια διερεύνηση βασισμένη στο παράδειγμα του μαθήματος μουσικής. Στο Αργυρίου, Μ. - Καμπύλης, Π. (επ.). *Πρακτικά 3ου Συνεδρίου Ένωσης Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Μ.Α.Π.Ε.) «Η συμβολή του εκπαιδευτικού υλικού στη σχολική πράξη: θεωρία και εφαρμογή στη Μουσική Εκπαίδευση»*. Αθήνα: Ε.Ε.Μ.Α.Π.Ε. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/21335618/>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Sulzby, E. (1989). Assessment of writing and of children's language while writing. Στο Morrow, L. & Smith, J. (επ.). *The role of assessment and measurement in early literacy instruction*. Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall. σ.σ. 83-109.

Woods, C., R. (1934). The notebook as an educational device. Στο *Peabody Journal of Education*. Vol. 12. No. 3 (Nov., 1934). Taylor & Francis, Ltd. σ.σ. 118-119. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/1488335>>. Προσπελάστηκε: 10/12/2019.

Woolner, P., Hall, E. (2010). Noise in Schools: A Holistic Approach to the Issue. Στο *International Journal of Environmental Research and Public Health*. Vol. 7. σ.σ. 3255-3269. Διαθέσιμο Διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/47430447_Noise_in_Schools_A_Holistic_Approach_to_the_Issue>. Προσπελάστηκε: 10/10/2019.

Χαρούπιας, Α. (2003). *Η ισότιμη συνεκπαίδευση (inclusion)*. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Εργαστήριο Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - www.epeaek.ncsr.gr. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://imm.demokritos.gr/epeaek/library_attach/20041261621220.CharoupiasPart_2-1.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

ΥΠΕΠΘ (2003) Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Δημοτικού - Γυμνασίου: Μουσικής, Ξένων Γλωσσών, Οικιακής Οικονομίας, Πληροφορικής, Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Τεχνολογίας, Φυσικών Επιστημών, Φυσικής Αγωγής, Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Προσχολικής Αγωγής, Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης διαθεματικών δραστηριοτήτων (Ευέλικτη Ζώνη, Αγωγή Υγείας, Ολυμπιακή Παιδεία, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση) και Παράρτημα: Οδηγίες προς τους συγγραφείς των σχολικών βιβλίων, Προδιαγραφές σχολικών βιβλίων. Στο *Φ.Ε.Κ. Β/304/13-3-2003*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο. σ.σ. 4069-4399. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/download/programs/depss/fek304.pdf>>. Προσπελάστηκε 05/01/2007.

ΥΠΕΠΘ (2015). Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Μαθητών Μουσικής παιδείας για τα Μουσικά Σχολεία (Γυμνάσια, Λύκεια). Στο *Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 2858/28-12-2015*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο. σ.σ. 33741 - 34653. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.et.gr/>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

ΥΠΕΠΘ (2016). *Σχεδιασμός και υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων) Αγωγής Σταδιοδρομίας και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (Erasmus+, eTwinning κ.ά.)*. Εγκύκλιος 170596/ΓΔ4/13-10-2016. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

ΥΠΕΠΘ (2017). *Σχεδιασμός και Υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων, Αγωγής Σταδιοδρομίας) για το σχολικό έτος 2017-2018*. Α.Π. 188142/ ΓΔ4/2-11-2017. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2017/ΕΞ_-_188142_-_2017_-_ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ_ΚΑΙ_ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ_ΣΧΟΛΙΚΩΝ_ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.pdf>. Προσπελάστηκε 01/08/2019.

Ζεπάτου, Β. Σπυρέλλης, Ν. (2007). Ο σχολικός χώρος και το ηχητικό του περιβάλλον. Στο *1ο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας «Ακουστική Οικολογία στην Ελλάδα σήμερα»*. Πρακτικά. Κέρκυρα: Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr/stable/Zepatou-Spyrellis-2007.pdf>>. Προσπελάστηκε: 03/12/2019.

Informatics / Πληροφορική

Bell, D. (1983). The Social Framework of the Information Society. Στο Dertouzos, L. M. - Moses, J. (επ.). *The computer age: A Twenty-year View*. σ.σ. 163-211.

Collins, N. (2006). *Handmade electronic music: the art of hardware hacking*. New York: Routledge.

Demers, J. (2010). *Listening through the noise. The aesthetics of experimental electronic music*. Oxford: Oxford University Press.

Merrill, D. J., & Paradiso, J. A. (2005). Personalization, expressivity, and learnability of an implicit mapping strategy for physical interfaces. Στα *Proceedings of the Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI) 2005*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.researchgate.net/publication/228910425_Personalization_expressivity_and_learnability_of_an_implicit_mapping_strategy_for_physical_interfaces>. Προσπελάστηκε: 18/09/2019.

Negreponte, N. (1995). *Ψηφιακός κόσμος*. Μτφρ. Κάτσικας, Α. Αθήνα: Καστανιώτης.

Linguistics / Γλωσσολογία

Berns, M. (2010). *Concise Encyclopedia of Applied Linguistics*. Amsterdam: Elsevier.

Γεωργιάδης, Θ. (1994). *Μουσική και γλώσσα*. Αθήνα: Νεφέλη.

Haliday, M.A.K. (1989). Part A. Στο Haliday, M.A.K., – Ruqaiya, H. (επ.) *Language, context and text: aspects of language in a social – semiotic perspective*. Oxford: Oxford University Press. σ.σ. 1-49.

Halliday, M., A., K., (2004). *The language of science*. London: Continuum.

Hymes, D., H. (1972). On Communicative Competence. Στο Pride, B., J., Holmes, J. (επ.). *Sociolinguistics. Selected Readings*. Harmondsworth: Penguin. σ.σ. 269-293. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://wwwhomes.uni-bielefeld.de/sgramley/Hymes-1.pdf>> και <<http://wwwhomes.uni-bielefeld.de/sgramley/Hymes-2.pdf>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Liddell, H.-G., Scott, R. (1843). *A Greek-English Lexicon*. New York: Oxford University Press.

Liddell, H.-G., Scott, R. (2019). πεδιακός (λήμμα λεξικού). Στο *A Greek-English Lexicon*. New York: Oxford University Press. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/search.html?lq=πεδιακός> . Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Mukdawijitra, Y. (2008) *Ethnicity and Multilingualism: The Case of Ethnic Tai in the Vietnamese State*. Ann Arbor: UMI.

Nicolosi, L., Harryman, E., Kresheck, J. (1989) *Terminology of Communication Disorders. Speech-Language-Hearing*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Omaggio - Hadley, A., Johnson, D. - M. (1993). *Research in language learning: principles, processes, and prospects*. Alexandria, Virginia: American Council on the Teaching of Foreign Languages. National Textbook Co.

Reynolds. M., A., - Long, S., - Valerio, H., W. (2007). Language Acquisition and Music Acquisition: possible parallels. Στο Smithrim, K. - Uptis, R. (επ.) (2007). *Listen to their voices: research and practice in early childhood music*. Waterloo ON: Canadian Music Educators' Association National Office. σ.σ. 211 - 227.

Stock, B. (1986). History, Literature, and Medieval Textuality. Στο *Yale French Studies*. No. 70, Images of Power Medieval History/Discourse/Literature. Yale University Press. σ.σ. 7-17. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/2929846>>. Προσπελάστηκε: 25/08/2013.

Verwys, K., S. (2009). *Navigating Dialect: How Three First Grade Euro American Teachers Facilitated Mainstream English Learning with African American English Speakers*. East Lansing, MI: Michigan State University.

Thompson, D. (επ.) (1992). *The Oxford dictionary of current English*. Oxford: Oxford University Press.

Ζάγουρα, Α. (2019). Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακού γλωσσarium όρων γλωσσολογίας. Μεταπτυχιακή Εργασία. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, Τμήμα Φιλολογίας. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://nemertes.lis.upatras.gr/jsrui/bitstream/10889/12280/1/Zagoura_MasterThesis.pdf>. Προσπελάστηκε: 19/09/2019.

Media Studies / Σπουδές Μέσων (στα Μέσα (ΜΜΕ))

Anderson, L. R. (1970). *Doctoral Research in Library Media; Completed and Underway*. Colorado: Colorado University - School of Education. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://archive.org/download/ERIC_ED047495/ERIC_ED047495.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Auslander, P. (1999). *Liveness. Performance in a mediatized culture*. London, New York: Routledge.

Baldwin, J., Roberts, L. (2006). *Visual communication: from theory to practice*. (χ.τ.): AVA Publishing.

Eco, U. (1994). *Κήνορες και θεράποντες. Θεωρία και ιδεολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης*. Μτφρ. Καλλιφατίδη, Ε. Αθήνα: Γνώση.

Μάνδρος, Σ. (1990). Αντίο Γουτεμβέργιε. Πρόλογος του Μεταφραστή. Στο McLuhan, M. *Media. Οι προεκτάσεις του ανθρώπου*. Μτφρ. Μάνδρος, Σ. Αθήνα: Κάλβος. σ.σ. 9-19.

McLuhan, M. (1964). *Understanding media. The extensions of man*. New York: McGraw - Hill.

McLuhan, M. (1970). *Living in an Acoustic World*. Florida: University of South Florida. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.marshallmcluhanspeaks.com/media/mcluhan_pdf_6_JUkCEo0.pdf>. Ανακτήθηκε: 01/03/2017.

McLuhan, M. (1990). *Media. Οι προεκτάσεις του ανθρώπου*. Μτφρ. Μάνδρος, Σ. Αθήνα: Κάλβος.

Μπουμπάρης, Νίκος (2003). Αναλύοντας την ακουσματική εμπειρία - προς μια πολιτισμική κοινωνιολογία του ήχου. Στο *Επιστήμη και Κοινωνία*. τ. 10. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://web.archive.org/web/20170312093750/www2.media.uoa.gr/sas/issues/10_issue/μπουμπαρ.html>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Postman, N. (1999). *Τεχνοπόλις. Η υποταγή του πολιτισμού στην τεχνολογία*. Μτφρ. Παπαθανασόπουλος, Σ. Αθήνα: Καστανιώτη.

Skarpelos, Y. (1999). Meta-Visual Spaces: Visualization of the Invisible. Στο Kokonis, M., Paschalidis, G. (επ.). *Γράμμα/Gramma*. vol. 7 (special issue «Cultures of Vision/Visions of Cultures»). Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/4956587/Meta-visual_Spaces_Visualization_of_the_Invisible_updated_>. Προσπελάστηκε: 20/12/2019.

Σκαρπέλος, Γ. (1999). *Terra Virtualis. Η κατασκευή του κυβερνοχώρου*. Αθήνα: Νεφέλη. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/37476010/TERRA_VIRTUALIS_H_KATAΣΚΕΥΗ_TOY_KYBERNOXΩPOY.pdf>. Προσπελάστηκε: 20/12/2019.

Σκαρπέλος, Γ. (2019). *Τα αβέβαια σημεία*. Αθήνα: Τόπος.

Thompson, B., J. (1998). Νεωτερικότητα και μέσα επικοινωνίας. Μτφρ. Καραμπίνη, Γιώτα - Σώκου, Ν. Αθήνα: Παπαζήσης.

Welch, B., W. (1981). Electronic Media: Implications of the «Third Wave» View of Electronic Media. Στο *The English Journal*. Vol. 70. No. 5. (Sep. 1981). σ.σ. 86-88. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/817390>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Music Education / Μουσική Εκπαίδευση

Αγαλιανού, Ο., Τσαφταρίδης, Ν. (2016). Άτυπες μορφές γνώσης και μάθησης στη Μουσικοπαιδαγωγική Θεώρηση του C. Orff. Στο Κοκκίδου, Μ. Διονυσίου, Ζ. (επ.). *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και άτυπες μορφές μουσικής διδασκαλίας-μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)*. Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. σ.σ. 87-95. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/87-95_Agalianou_etal.pdf>. Προσπελάστηκε: 29/11/2019.

Abril, R., C., Gault, M., B. (2016). *Teaching general music: approaches, issues, and viewpoints*. Oxford University Press.

Αναγνωστόπουλος, Α., Διονυσίου, Ζ. (2019). Σωματικά κρουστά: μια πρόταση ενσωμάτωσής τους στα μαθήματα γενικής παιδείας. Στο Ράπτης, Θ., Κόνιαρη, Δ., (επ.). *Μουσική Εκπαίδευση και Κοινωνία: νέες προκλήσεις, νέοι προσανατολισμοί. Πρακτικά 8ου Συνεδρίου της Επιστημονικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Επιστημονική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. σ.σ. 43-51. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/40768818/>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Αντωννάκης, Δ. (1996). *Carl Orff, 1895-1982. Μια αναφορά στη ζωή και το έργο του μεγάλου συνθέτη και μουσικοπαιδαγωγού*. Ηράκλειο: Ορφεύς.

Cox, G., Stevens, R. (επ.). (2017). *The Origins and Foundations of Music Education: International Perspectives*. London: Bloomsbury.

- Cox, G., Stevens. R. (επ.). (2010). *The Origins and Foundations of Music Education Cross-cultural historical studies of music in compulsory schooling*. New York: Continuum.
- Γρηγορίου, Μ., Κουρουπός, Γ., Κυπουργός, Ν., Μαραγκόπουλος, Δ. (1983). *Ανάπτυξη του Μουσικού αισθητηρίου στα παιδιά των Δημοτικών σχολείων*. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Fischbach, G. (2003). Masterclass: Tuning. Στο *American String Teacher*. Vol. 53(3). σ.σ. 33-39.
- Fraze, J. (1987). *Discovering Orff: A curriculum for music teachers*. New York: Schott Music Corporation.
- Giray, S., Oare, S. (2018). Common Core to common score: Implementing the common core state standards in orchestra classes. Στο *American String Teacher*. Vol. 68. No 1. February 2018. σ.σ. 30-34. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0003131317742342>>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.
- Goodkin, D. (2004). *Play, Sing and Dance: An introduction to Orff Schoulwerk*. Miami FL: Schott Music Corporation.
- Gordon, E. (1970). *Iowa tests of music literacy manual*. University of Iowa, Bureau of Educational Research and Service.
- Gordon, E. (2004). *The Aural/visual Experience of Music Literacy: Reading and Writing Music Notation*. Chicago, IL: GIA Publications.
- Jorgensen, R., E. (2003). *Transforming music education*. Bloomington: Indiana University Press.
- Καραδήμου-Λιάτσου, Π. (2003). *Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20^ο αιώνα. Οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Orpheus.
- Mathis, E. W. (1973). Simple instrument experiences in school music programs from 1900. Στο *Journal of research in music education*. Vol. 21. No 3. (Autumn 1973). MENC. σ.σ. 250-275. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3345097>>. Προσπελάστηκε 01/01/2013.
- Middleton, R. (1990). *Studying Popular Music*. Buckingham: Open University Press.
- Miller, B., A. (1994). Integrating elementary music instruction with a whole language first-grade classroom. Στο *Bulletin of the Council for Research in Music Education*. Vol. 123, Qualitative Methodologies in Music Education Research Conference (Winter, 1994/1995) σ.σ. 36-39. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/40318688>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.
- Μπουτούλη, Π. (2018). *Τι νόημα έχει για τα παιδιά η δημιουργία μιας ομαδικής μουσικής σύνθεσης; Διερεύνηση υπό το πρίσμα της κριτικής παιδαγωγικής. Μεταπτυχιακή Εργασία*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://ikee.lib.auth.gr/record/299367/files/GRI-2018-22397.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Nash, C., G., Rapley, J. (1990). *Music in the making*. Van Nuys, CA: Alfred Publishing.
- Παπαθεράποντος Κωνσταντίνου, Ε. (2018). *Εφαρμογή, αξιολόγηση και μία πρόταση επέκτασης ενός μοντέλου άτυπης μάθησης στη διδασκαλία κυπριακών παραδοσιακών τραγουδιών σε σχολική τάξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο. Διδακτορική Διατριβή*. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Μουσικών Σπουδών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/45030>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Πατσαντζόπουλος, Κ., Στάμου, Λ., Λυμπεροπούλου, Σ. (2002). *Μουσική Αγωγή. Β΄ Τάξη 1ου Κύκλου*. Ειδικότητα: Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο - Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Ράπτης, Χ. (2015). *Μουσική παιδαγωγική μια συστηματική προσέγγιση. Με εφαρμογές για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Edition Orpheus.
- Σαρρής, Δ. (2010). «Ταξιδεύοντας στην 'Οργανοτοπία': η μεταμάθηση μέσα από την εκπαιδευτική κατασκευή μουσικών οργάνων. Στο Συλλογικό (επ.). *Πρακτικά 5ου Πανελληνίου συνεδρίου Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.)*. «Μαθαίνω πως να μαθαίνω». Αθήνα: ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ. Διαθέσιμο στο: <http://www.elliepek.gr/documents/5o_synedrio_eisigiseis/Sarris.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/10/2019.
- Schafer, M. (1965). *The composer in the classroom*. Ontario: BMI Canada limited.

- Schafer, M. (2011). *Ακουλαλείτε (HearSing)*. 75 Ασκήσεις Μουσικής ακρόασης και δημιουργίας. Μτφρ. Τσαγκαράκη, Ι. Αθήνα: Εκδόσεις Ορφέως.
- Σέργη, Λ. (2002). *Δημιουργική Μουσική Αγωγή για τα παιδιά μας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σερίφη, Γ., Γεωργάκη, Α. (2018). Ακουστική Ανάλυση του ήχου της κοινωνίας των μελισσών: μια διαθεματική εκπαιδευτική πρόταση Στο Μπουμπάρης, Ν., Παπαρηγόπουλος, Κ., Ματσίνο, Γ. *Ήχος, Θόρυβος, Περιβάλλον. Πρακτικά 4ου Συνεδρίου Ακουστικής Οικολογίας*. Μυτιλήνη - Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. σ.σ. 313-330. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://econoiseconf.aegean.gr/uploads/Econoiseconf_Proceedings.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Shuler, C., S. (2011). Music education for life: Five guiding principles for music education. Στο *Music Educators Journal*. Vol. 97. No 3. (March 2011). Sage Publications - MENC (National Association for Music Education). σ.σ. 7-9. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/23012573>> . Προσπελάστηκε: 31/07/2019.
- Signell, L., K. (1986). *Makam: modal practice in Turkish art music*. New York: Da Capo Press.
- Smithrim, K., Uptis, R. (2007). *Listen to Their Voices: Research and Practice in Early Childhood Music*. Pickering: Canadian Music Educators' Association.
- Στάμου, Λ., Custodero, L., (2007). Flow Experience Seminars as Catalyst for Discovery: Greek Music Teacher Identity and Pedagogical Change. Στο *Πρακτικά από το 5ο Συνέδριο της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση, Θεσσαλονίκη, 29 Ιουνίου – 1 Ιουλίου 2007*. Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση.
- Σταύρου, Ι. (2006). Απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις επιπτώσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής στη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής στο Δημοτικό Σχολείο. Στο *Μουσικοπαιδαγωγικά*. Τ. 3, (2006). Θεσσαλονίκη: Επιστημονική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. σ.σ. 31-50. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniar/np03-2_stavrou_31-50.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.
- Σταύρου, Ι. (2009). *Η διδασκαλία της Μουσικής στα Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία της Ελλάδας, 1830-2007. Τεκμήρια Ιστορίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Stanojevic, K. (2014). The theory of multiple intelligence: application possibilities in teaching music. Στο *2nd IRI International Educational Conference. Proceedings*. Komárno, Slovakia : International Research Institute s.r.o. Στο *Practice and Theory in Systems of Education*. Vol. 9 No 4 2014. σ.σ. 310-324. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://pdfs.semanticscholar.org/fa1c/5c87e20f1d17bd1e5c86bdc353bbb059c568.pdf>>. Προσπελάστηκε: 05/08/2019.
- Tafari, J. - Donatella, V. (2002). Musical elements in the vocalizations of infants aged 2-8 months. Στο *British Journal of Music Education*. Vol. 19. σ.σ. 73-78. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/74323022F1EAD0D2987B6C77311CA7A7/S0265051702000153a.pdf/musical_elements_in_the_vocalisations_of_infants_aged_28_months.pdf>. Προσπελάστηκε 01/08/2019.
- Timmerman, M. (1952). Instruments in the classroom. Στο *Music Educators Journal*, V. 38. No 3 (Jan 1952), Sage Publications – MENC. σ.σ. 36-38. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3387601>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.
- Τσαφταρίδης, Ν. (1997). *Μουσική, Κίνηση, Λόγος*. Αθήνα: Νήσος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.nissos.gr/e-book/Tsaftaridis_Mousiki_Kinisi_Logos.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/01/2012.
- Τσαφταρίδης, Ν. (2006). Κατασκευές Μουσικών Οργάνων και κατασκευές με απλά υλικά: Μια προσπάθεια θεωρητικής - Παιδαγωγικής προσέγγισης. Στο Επιστημονική Επιτροπή Συνεδριακού Θεσσαλίας - Ερευνητικό Ίδρυμα Πολιτισμού και Εκπαίδευσης (επ.). *Πρακτικά Συνεδρίου*. Βόλος: Επιστημονική Επιτροπή Συνεδριακού Θεσσαλίας - Ερευνητικό Ίδρυμα Πολιτισμού και Εκπαίδευσης Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://eipe.gr/images/pdf/paradosiakimousikiosmeso/5tsaftaridis.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Τσαφταρίδης, Ν. (2013β). *Οι κατασκευές μουσικών οργάνων στη Μουσική Εκπαίδευση εκπαιδευτικών, παιδιών προσχολικής ηλικίας. Μαθητεία, γνώση και κατασκευή. Διδακτορική διατριβή*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.didaktorika.gr/eadd/browse?type=author&order=ASC&sort_by=2&rpp=20&value=Τσαφταρίδης%2C++Νικόλαος+Δ.>>. Προσπελάστηκε: 29/11/2019.

Τσοκανή, Χ. (2019 [1985]). *Μουσική Διδασκαλία στη Μέση Εκπαίδευση. Σκέψεις για μια αναθεώρηση των μουσικών διδακτικών αντιλήψεων στα Γυμνάσια*. Εθνικό Επισημονικό Δίκτυο Εκπαίδευσης «Ήχος: Περιβάλλον, Άνθρωπος, Πολιτισμός». Ανάτυπο από το Περιοδικό «Το τέταρτο». Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr/stable/Tsokani2019.pdf>>.

Volksource, M., T. (1993). The history and development of multicultural music education as evidenced in the «Music Educators Journal» 1967-1992. Στο *Journal of Research in Music Education*, Vol. 41. No 2 (Summer 1993). Saga Publication – MENC. σ.σ. 137-155. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3345404>>. Προσπελάστηκε 01/01/2013.

Wagner-Yeung, B. (2017). *Engaging All Types of Learners in the Music Classroom. Tools and Techniques to Reach Different Types of Learners in the Music Classroom. National Association for Music Education*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://nafme.org/engaging-all-types-of-learners-in-the-music-classroom/>>. Προσπελάστηκε: 29/11/2019.

Welsch, G. (2008). *Εσφαλμένες αντιλήψεις περί Μουσικής*. Μτφρ. Μαρκέα, Γ., Γ. Αθήνα: Νάσος.

Welzel - Kertz, A. (2018). *Globalizing Music Education: A Framework*. Bloomington: Indiana University Press.

ΥΠΕΠΘ (1957). Περί κυρώσεως του εσωτερικού κανονισμού του Ωδείου Θεσσαλονίκης. Στο *Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως*. Τ. Α΄. Α.Φ. 229. 11-11-1975. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο. σ.σ. 1735-1758. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://http://www.et.gr/idocs-nph/search/fekForm.html#results>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

ΥΠΕΠΘ (1989). *Διδασκόμενα μαθήματα και ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας στα Μουσικά Γυμνάσια*. Στο ΦΕΚ, τ. Β΄. Αρ. φ. 453. 12-06-1989. σ.σ. 4541-4544.

Music Sociology / Κοινωνιολογία Μουσικής

Adorno, W., T. (1991). *Τρία κείμενα μουσικής κοινωνιολογίας*. Μτφρ. Τερζάκης, Φ. Αθήνα: Πρίσμα.

Adorno, W., T. (1993). Music, Language, and Composition. Στο *The Musical Quarterly*. Vol. 77. No 3 (Autumn, 1993). σ.σ. 401-414. Μτφρ. Gillespie, S. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/742388>>. Προσπελάστηκε 01/01/2013.

Adorno, W., T. (1997). *Η κοινωνιολογία της Μουσικής*. Μτφρ. Τερζάκης, Μ. Αθήνα: Νεφέλη.

Adorno, W., T. (2001). *The Culture Industry. Selected essays on mass culture*. New York: Routledge.

Adorno, W., T. (2012). *Η φιλοσοφία της νέας μουσικής*. Μτφρ. Σιετή, Τ., Ψυχοπαίδη-Φράγκου, Ο.-Κ., Αθήνα: Νήσος.

Music Studies / Μουσικές Σπουδές

Αντωνάκης, Θ. (χ.χ.). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Μελωδικαί Ασκήσεις – Τραγούδια. Τεύχος Α και Β. Προς χρήση των κ.κ. Σπουδαστών των παιδαγωγικών Ακαδημιών των Μαθητών Μέσης Εκπαιδύσεως Ωδείου και Μουσικών Σχολών*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Αντωνίου, Σ. (2018). *Σύστημα δημιουργίας αλληλουχιών μουσικών κομματιών (playlists) βάσει πληροφορίας συναφούς πλαισίου και περιεχομένου μουσικών κομματιών. Διπλωματική Εργασία*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμη διαδικτυακά στο: <https://apothesis.eap.gr/bitstream/repo/40456/1/EAP_PLS_DE_Stavros_Antoniou_2018.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/12/2019.

Αργυρός, Γ. (1969). *Σολφέζ – Τραγούδι – Θεωρία – Οργανολογία – Μορφολογία – Ιστορία της Μουσικής*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Αργυρόπουλος, Γ., Α. (1915). *Η Μουσική των παιδαγωγικών σχολείων*. Παράρτημα. Αθήνα: Αθανάσιος Δελιγιάννης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/f/b/metadata-156d1d69a5b46719e80c1ffef11a3c5_1285133550.tkl>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Arom, S. (1991). *African Polyphony and Polyrhythm. Musical Structure and Methodology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Βούβαρης, Π. (2015). *Εισαγωγή στη μορφολογική ανάλυση της τονικής μουσικής: Μπαρόκ, κλασικισμός*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/1305/2/00_master_document_KOY.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.

Butterworth, A. (1999). *Harmony in Practice*. (χ.τ.): Associated Board of the Royal Schools of Music.

Γράψας, Ν. (2007). *Ταμπούρας. Μέθοδος διδασκαλίας*. Αθήνα: Edition Orpheus.

Γρηγορίου, Μ. (1994). *Μουσική για παιδιά και για έξυπνους μεγάλους. Τα υλικά και τα εργαλεία, Η γραμματική και το συντακτικό*. Αθήνα: Νεφέλη.

Ερμήλιος, Θ. (χ.χ.α). *Μουσική. Θεωρία – Σολφέζ – Τραγούδια – Ιστορία της Μουσικής και Μορφολογία*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Ερμήλιος, Θ. (χ.χ.β) *Ιστορία της Μουσικής, Μορφολογία, Μπετόβεν, Αναλύσεις των συμφωνιών του*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Hopkins, T., M. (2013). Teachers' Practices and Beliefs Regarding Teaching Tuning in Elementary and Middle School Group String Classes. Στο *Journal of Research in Music Education*. Vol. 61. No. 1 (April 2013). MENC: The National Association for Music Education - Sage Publications, Inc. σ.σ. 97-114. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/41999569>>. Προσπελάστηκε: 25/11/2019.

Καμπύλης, Π. - Σπετσιώτης, Ι. (2000). *Το εργαστήρι της μουσικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καραμπερόπουλος, Γ. (χ.χ.). *Τα πρώτα μαθήματα μουσικής. Α' Τάξεως γυμνασίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Καραμπερόπουλος.

Κάρογι, Ο. (1983). *Εισαγωγή στη Μουσική*. Μτφρ. Τρισεύγενη, Κ. Αθήνα: Νεφέλη.

Καψάσκη – Λάμπρου, – Α. (χ.χ.). *Η Μουσική για όλους. Θεωρία – Μελωδικές και Θεωρητικές Ασκήσεις, Τραγούδια – Στοιχεία Μορφολογίας, Οργανογνωσίας και Ιστορίας Μουσικής και Μέθοδος για Μελόντικες – Πιανικές – Φλογέρες – Μεταλλόφωνα – Ξυλόφωνα*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κούρτης, Π. (2013). *Τουμπελέκι. Τόμος 1ος. Μαθαίνοντας και εξερευνώντας*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.

Κυριαζίδου, Α. (1991 [1909]). *Ο ρυθμογράφος. Ήτοι ο χρόνος, το μέτρον και ο ρυθμός εν τη καθόλου μουσική και τη ποιητική μετά παραρτήματος ασματικού*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βασ. Ρηγόπουλου.

Λεμπέση, Κ. – Τσαφταρίδης, Ν. (1994). *Μουσική Αγωγή 1. Παιχνίδια με Ήχους, Ρυθμούς, Μελωδίες. Βιβλίο για το δάσκαλο*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

Ladefofed, P. (2007). *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Μτφρ. Μπαλτατζάνη, Μ. Αθήνα: Πατάκης.

Maclay, J. (2016). *The musician's Practice Pyramid*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://jennyclarinet.com/2016/02/the-musicians-practice-pyramid/>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Μαζαράκη, Δ., Κεφάλου-Χορς, Ε., Δημητράτου, Β. (1983). *Τραγούδια -Παιχνίδια. Συμπλήρωμα της Μεθόδου Διδασκαλίας Τραγουδιών για την Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Εισαγωγή για τη Β' τάξη του δημοτικού σχολείου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μαζαράκη, Δ., Κεφάλου-Χορς, Ε., Δημητράτου, Β. (1984). *Μέθοδος διδασκαλίας τραγουδιών για την Α' τάξη του δημοτικού σχολείου. (2η έκδοση)*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μακροπούλου, Ε. (2019). *Bucket Drumming. Ο ρυθμός μπαίνει στην τάξη*. Αθήνα: Fagotto books.

Μανιουδάκης, Κ. Ι. (1962). *Σχολική Μούσα. Θεωρία- Μελωδικές Ασκήσεις – Άσματα. Δια τας Β' Γ' και Δ' γυμνασιακάς τάξεις*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Μαντούβαλου, Ν. (χ.χ.). *Η μουσική για το γυμνάσιο. Τεύχος Α΄*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Μαργαζιώτης, Ι. (χ.χ.). *Η μουσική του Σχολείου. Θεωρία – Μελωδικές Ασκήσεις – Τραγούδια – Στοιχεία Μορφολογίας – Οργανογνωσίας – Ιστορίας Μουσικής, Αρχαίας Ελληνικής, Βυζαντινής, Ευρωπαϊκής, Νεοελληνικής. Έκδοση Νεότερη*. Αθήνα: Νάκας.

Μιχαηλίδης, Σ. (2003). *Εγκυκλοπαίδεια της αρχαίας ελληνικής μουσικής*. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Σεμιτέκος, Δ. (1975). *Μουσική Παιδεία. Προς χρήση των μαθητών Μέσης Εκπαιδευσεως, Παιδαγωγικών Ακαδημιών, Ωδείων, Εκκλησιαστικών και Μουσικών Σχολών*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σωτηροπούλου – Βυθούλκα, Τ. (1975α). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Ασκήσεις – τραγούδια – Οργανογνωσία – Μορφολογία – Ιστορία. Τεύχος Β΄*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σωτηροπούλου – Βυθούλκα, Τ. (1975β). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Τραγούδια – Ιστορία. Βιβλίο Α*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Stainer, J. (2009). *A Theory of Harmony: With Questions and Exercises for the Use of Students*. Cambridge: Cambridge University Press.

Stickney, P. (2018). *Deering High School Band unit plan*. Portland ME: Portland Public Schools Music Department . Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <https://www.portlandschools.org/UserFiles/Servers/Server_1098696/File/Teachers/Band%20Unit%20Plan%20%20Fall%202018.pdf>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Τάτση, Κ., Κεχαγιόγλου, Σ. (επ.) (2005). *Ήχος και Φύση. Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*. Κάτω Πορόια: ΥΠΕΠΘ-ΕΙΝ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://repository.edulll.gr/edulll/bitstream/10795/1179/3/1179.pdf>>. Προσπελάστηκε: 02/01/2017.

Τσαφταρίδης, Ν. (2013α). *Εργαστήρι Μουσικής. Εκπαιδευτικό Υλικό για τα κέντρα δια βίου Μάθησης*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων - Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.openbook.gr/ergastiri-mousikis>>. Προσπελάστηκε: 29/11/2019.

Θεοχαράτου – Ανδρεοπούλου, Α. (χ.χ.). *Θεωρία (Α & Β) της Μουσικής. Προς χρήση των μαθητών των Ωδείων και Γυμνασίων*. Αθήνα: Νάκας.

Χρυσάνθος, ο εκ Μαδύτων (1832). *Θεωρητικόν Μέγα της Μουσικής*. Τεργέστη: Μιχαήλ Βάις. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/c/4/metadata-01-0000443.tkl>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Χρυσάφινη, Ε. (2017). *Κίνηση - Ήχος - Λόγος. Η Μουσική τέχνη των ήχων μέσα από ηχοϊστορίες (για εκπαιδευτικούς και γονείς)*. Αθήνα: Οσελότος.

ΥΠΠΕΘ (2018). *Έγκριση Εθνικού Δικτύου Εκπαίδευσης με τίτλο: Ήχος: Περιβάλλον, Άνθρωπος, Πολιτισμός*. Α.Π. Φ.16/149290/67129 /Δ7/27-04-2018. Αθήνα: ΥΠΠΕΘ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://sound.sch.gr/stable/Egkrisi-%D616__149290__67129_%C47__27-04-2018_signed.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Musicology / Μουσικολογία

Αμαργιανάκης, Στ. Γ. (2003). Βυζαντινή Μουσική – Δημοτικό Τραγούδι: οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς. Στο Μακρής, Γ., Ε. (επ.). *Οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς. Αφιέρωμα εις μνήμην Σπυρίδωνος Περιστέρη, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας αρ. 18*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών. σ.σ. 61-68.

Blacking, J. (1976). *How musical is man?* London: Faber.

Blacking, J. (1981). *Η έκφραση της ανθρώπινης μουσικότητας*. Μτφρ. Γρηγορίου, Μ. Αθήνα: Νεφέλη.

Clayton, M., Herbert, T., Middleton, R. (2003). *Cultural study of music. A critical introduction*. New York: Routledge.

Copeland, A. (1980). *Μουσική και φαντασία*. Μτφρ. Γρηγορίου, Μ. Αθήνα: Νεφέλη.

Γιαννακοδήμου, Α. – Μ. (2003). Μουσική καταγραφή: από τα χειρόγραφα του Σπ. Περιστέρη στη σύγχρονη τεχνολογία. Στο Μακρής, Ε. (επ.). *Οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς. Αφιέρωμα εις μνήμην Σπυρίδωνος Περιστέρη, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας αρ. 18*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών. σ.σ. 273-283.

Ehrlich, C. (1977). New Sociology? Music – Society – Education. Review. Στο *The musical times*. Vol. 118. No. 1618 (Dec. 1977). σ.σ. 1011 – 1012.

Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/959303>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.

Elliot, J., D. (1990). Music as Culture: Toward a Multicultural concept of Arts Education. Στο *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 24. No 1. Special Issue: Cultural Literacy and Arts Education, (Spring, 1990). University of Illinois Press. σ.σ. 147-166. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/3332862>>. Προσπελάστηκε 01/01/2013.

Κανελλόπουλος, Α. Π. (2011). Ο Christopher Small και η ανατροπή του μουσικοπαιδαγωγικού κανόνα. Στο *Approaches. Μουσικοθεραπεία και Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*. τ. 3 (2) 2011. σ.σ. 74-81.

<http://approaches.gr/wp-content/uploads/2015/09/Approaches_322011_Kanellopoulos_Article.pdf> . Προσπελάστηκε: 02/01/2017.

Λιάβας, Λ. (1987). Μουσικές στο Αιγαίο. Στο Λιάβας, Λ. (επ.). *Μουσικές στο Αιγαίο*. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού - Υπουργείο Αιγαίου. σ.σ. 22-52.

Μυρσιλίδης, Β. (1907). *Τα Αδώνια. Ήτοι η Αρχαία Ελληνική Μουσική υπό τους θόλους των ιερών ναών της Ανατολικής Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας*. Αθήνα: Τύποις Ροζάνη. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<https://anemi.lib.uoc.gr/metadata/1/a/2/metadata-153e4e8a9302a8bf3b1cf9f8294d66b8_1247123547.tkl>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Nettl, B. (1986). *Η μουσική στους πρωτόγονους πολιτισμούς*. Μτφρ. Γριμάλδης, Κ. Αθήνα: Κάλβος.

Πανόπουλος, Π. (επ.). (2005). *Από τη μουσική στον ήχο. Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Περιστέρης, Σ. (1960). Μουσική αποστολή εις Ρόδον και Κω. Στο *Επετηρίς του Λαογραφικού Αρχείου*. Τ. 11-12 (1958-1959). σ.σ. 278-286. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<http://editions.academyofathens.gr/epetirides/xmlui/bitstream/handle/20.500.11855/145/ep_11_12-pages%20278-286.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Προσπελάστηκε: 12/12/2019.

Parrish, C. (1978). *The Notation of Medieval Music*. New York: Pendragon Press.

Small, C. (1983 [1977]). *Μουσική – Κοινωνία – Εκπαίδευση*. Μτφρ. Μ. Γρηγορίου. Αθήνα: Νεφέλη.

Small, C. (1996 [1977]) *Music, Society, Education*. Hanover: Wesleyan University Press.

Small, C. (1998α). *Musicking: The meanings of performing and listening*. Hanover: Wesleyan University Press.

Small, C. (1998β [1987]). *Music of the common tongue. Survival and Celebration in African American Music*. Hanover: Wesleyan University Press.

Small, C. (2010). *Μουσικοτροπώντας. Τα νοήματα της μουσικής πράξης και της ακρόασης*. Μτφρ. Παπασταύρου, Δ. Αθήνα: Ιανός.

Ψάχος, Α., Κ. (1910). *Δημώδη Άσματα Σκύρου :τρία Θεσσαλικά, εν της Σαλαμίνας και εν των Ψαρών : Εις βυζαντινήν και ευρωπαϊκήν παρασημαντικήν*. Αθήνα: Τυπογραφείο Σπυρίδωνος Κουσουλίνου.

Pedagogy / Παιδαγωγική

Αντωνίου, Α. (2014). Η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα στους μαθητές, Αιτιολογικοί Παράγοντες και Θεραπευτικές Παρεμβάσεις. Στο Παπαδάτος, Γ., Πολυχρονοπούλου, Σ., Μπαστέα, Α. (επ.) (2014). *4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης. Πρακτικά Συνεδρίου*. Αθήνα: Κέντρο Μελέτης και Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. σ.σ. (χ.σ.). Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/download/408/370>>. Προσπελάστηκε: 06/12/2019.

Ασυλλόγιστου, Α. (2017). Ακρόαση και Δημιουργία Ηχοτοπίων στο Νηπιαγωγείο με Νέες Τεχνολογίες: Από τη Θεωρία στην Πράξη. Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/uoadl:1956153>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Gardner, H. (1983). *Frames of mind. The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books.

Γεωργιάκη, Α. (2015). «Η δ' αηδών άδει»: ηχητικός εγγραμματισμός και δημιουργική μάθηση στη σύγχρονη εκπαίδευση. Προφορική εισήγηση. Στο *Τέχνη & Εκπαίδευση: Διδακτικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στο σχολείο του 21ου αιώνα. Συνέδριο. 2-4 Οκτωβρίου 2015*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων - Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών - Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.iep.edu.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=79:meetingnew13122013&catid=42&Itemid=169&lang=el>.

Απόσπασμα περιλήψεων:

<http://www.iep.edu.gr/images/IEP/EPITIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Monades/B_Kyklos/Tehnes/2015/2015-10-02_Arts_n_Education_Book_of_Abstracts.pdf>.

Απόσπασμα διαθέσιμο στο: <<https://vod-new.sch.gr/asset/detail/k1FW3JSVFXLfUYIrJeHWuQcx>>.

Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Γεωργιάκη, Α. (2018). «Η δε γλαύξ ολολύζει»: η ακουστική επικοινωνία της ορνιθοπανίδας ως μέσο για τον ηχητικό και μουσικό εγγραμματισμό στο ψηφιακό σχολείο. Στο Μπουμπάρης, Ν., Παπαρρηγόπουλος, Κ., Ματσίνο, Γ. *Ήχος, Θόρυβος, Περιβάλλον. Πρακτικά 4ου Συνεδρίου Ακουστικής Οικολογίας*. Μυτιλήνη - Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας. σ.σ. 350-365. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://econoiseconf.aegean.gr/uploads/Econoiseconf_Proceedings.pdf>. Προσπελάστηκε 01/08/2019.

Giroux, H. (2011). *On critical Pedagogy*. New York: Continuum International Publishing Group.

Gregore, O., Velican, V., Craciunoiu, A. (2010). Auditory-Verbal Education for Hearing Impaired Children using Internet-based technologies. Στο *Proceedings of the 14th WSEAS international conference on Computers: part of the 14th WSEAS CSCC multiconference - Volume II*. σ.σ. 479-482. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<https://www.researchgate.net/publication/228423276_Auditory-verbal_education_for_hearing_impaired_children_using_internet-based_technologies>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Heath, S., B. (1983). *Ways with words: Language, life, and work in communities and classrooms*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hill, S. (2004α). Hot diggity! Findings from the Children of the new millennium project. Στο *Proceedings «Early Childhood Organization Conference» EDC, March 6 2004*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<<https://my.unisa.edu.au/unisanet/staff/SueHill/ECHPaper.pdf>>. Προσπελάστηκε: 26/12/2012.

Mezirow, J. (1990). How critical reflection triggers transformative learning. Στο Mezirow, J. κ.α. (επ.). *Fostering critical reflection in adulthood. A guide to transformative and emancipatory learning*. San Francisco CA: Jossey-Bass. σ.σ. 1-20.

Morgan, W. (1997). *Critical Literacy in the Classroom: The Art of the Possible*. New York: Routledge.

Pappas, C. (1993). Is narrative «primary»? Some insights from kindergartners' pretend readings of stories and information books. Στο *Journal of Reading Behavior*. V. 25(1). σ.σ. 97-129. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1080/10862969309547803>>. Προσπελάστηκε: 15/11/2019.

Schmidt, M. (επ.) (2009). *Collaborative Action for Change: Selected Proceedings from the 2007 Symposium on Music Teacher Education*. Rowman & Littlefield Education.

ΥΠΕΠΘ (1990). *Βιβλίο δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο. Βιβλίο νηπιαγωγού*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

Philosophy / Φιλοσοφία

Hegel, G. W. F. (1975). *Aesthetics. Lectures on fine art*. Μτφρ.Κνοx, Τ., Μ. Oxford: Clarendon Press.

Marcuse, H. (1971). *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος*. Μτφρ. Λυκούδης, Μ. Αθήνα: Παπαζήσης.

Mumford, L. (2005). *Ο μύθος της μηχανής. Τεχνική και ανάπτυξη του ανθρώπου. Τ. Α΄*. Μτφρ. Τομανάς, Β. Αθήνα: Νησίδες.

Psychology / Ψυχολογία

[Psychology] Tomatis, A. (1988). *Το αυτί και η ζωή*. Μτφρ. Σουρέτη, Ρ. Αθήνα: Χιωτέλλης.

[Psychology] Tomatis, A. (2004). Tomatis, A. (2004). *Το μυστικό των ξένων γλωσσών*. Μτφρ. Ζαρκαδούλα, Ε. Αθήνα: Ρέω.

Sociology / Κοινωνιολογία

Wuthnow, R. (1987). Rethinking Weber's view of ideology. (Review to Fylbrook, M. «Piety and Politics: Religion and the Rise of Absolutism in England, Württemberg and Prussia», Lincoln, B. «Religion, Rebellion, Revolution: An Interdisciplinary and Cross-Cultural Collection of Essays», Seaver, S. P. «Wallington's World: A Puritan Artisan in Seventeenth-Century London», Zaret, D. «The Heavenly Contract: Ideology and Organization in Pre-Revolutionary Puritanism». Στο *Theory and Society*. Vol. 16. No 1. (Jan., 1987). Springer. σ.σ. 123-137. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/657080>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Taxonomy / Ταξινόμια

Bayley, D., K. (1994). *Typologies and Taxonomies. An introduction to classification techniques*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Lambe, P. (2007). *Organizing Knowledge: Taxonomies, Knowledge and Organizational Effectiveness*. Oxford: Chandos Publishing.

Murphy, L., G., Lassaline, E., M. (1997). Hierarchical structure in concepts and the basic level of categorization. Στο Lamberts, K., Shanks, D. (επ.) (1997). *Knowledge, concepts and categories*. Cambridge MA: MIT Press. σ.σ. 93-132.

Textbooks and extracurricular books
/ Σχολικά και Εξωσχολικά Βιβλία

Current Textbooks / Τρέχοντα Σχολικά Βιβλία

Αποστολάκης, Ε. Παναγοπούλου, Ε., Σάββας, Σ., Τσαγλιώτης, Ν., Μακρή, Β., Πανταζής, Γ., Πετρέα, Κ., Σωτηρίου, Σ., Τόλιας, Β., Τσακογέωργα, Α., Καλκάνης, Γ. (2006). *Φυσικά ΣΤ' Δημοτικού. Ερευνώ και ανακαλύπτω*. Βιβλίο Μαθητή. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Αποστολίδου, Κ. - Ζεπάτου, Χ. (χ.χ.α). *Μουσική. Ε' Δημοτικού. Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13-10-2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E106/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Μαθητή/10-0129_02_Mousiki_E-Dim_BM.pdf>. Προσπελάστηκε: 13-10-2019.

Αποστολίδου, Κ. - Ζεπάτου, Χ. (χ.χ.β). *Μουσική. Ε' Δημοτικού. Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13-10-2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E106/Διδακτικό%20Πακέτο/Τετράδιο%20Εργασιών/10-0130-02_Mousiki_E-Dim_TE.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Αποστολίδου, Κ. - Ζεπάτου, Χ. (χ.χ.γ). *Μουσική. Ε' Δημοτικού. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13-10-2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E106/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Δασκάλου/10-0131_Mousiki_E-Dim_BK.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Αργυρίου, Μ., Τσούτσια – Λουλάκη, Ε., Μαγαλιού, Μ. (χ.χ.α). *Μουσική. Α' Δημοτικού. Βιβλίο μαθητή*. Αθήνα: Ι.Τ.Υ.Ε. Διόφαντος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-A104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Μαθητή/10-0017-02_Mousiki_A-Dim_BM.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/02/2011.

Αργυρίου, Μ., Τσούτσια – Λουλάκη, Ε., Μαγαλιού, Μ. (χ.χ.β). *Μουσική. Α' Δημοτικού. Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-A104/Διδακτικό%20Πακέτο/Τετράδιο%20Εργασιών/10-0018-02_Mousiki_A-Dim_TE.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Αργυρίου, Μ., Τσούτσια – Λουλάκη, Ε., Μαγαλιού, Μ. (χ.χ.δ). *Μουσική. Β' Δημοτικού. Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-B104/Διδακτικό%20Πακέτο/Τετράδιο%20Εργασιών/10-0047_Mousiki_B-Dim_TE.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Αργυρίου, Μ., Τσούτσια – Λουλάκη, Ε., Μαγαλιού, Μ. (χ.χ.ε). *Μουσική. Α'-Β' Δημοτικού. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-B104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Εκπαιδευτικού/10-0019_Mousiki_A-B-Dim_BK.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Αργυρίου, Μ., Τσούτσια – Λουλάκη, Ε., Μαγαλιού, Μ. (χ.χ.γ). *Μουσική. Β' Δημοτικού. Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Ι.Τ.Υ.Ε. Διόφαντος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-B104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Μαθητή/10-0046_Mousiki_B-Dim_BM.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Βασιλειάδης, Σ., Φραγκούλη, Α. Ασημομήτης, Β. (1988). *Η Μουσική. Μέσα από την ιστορία της, θ' γυμνασίου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Δειμέζη, Κ., Χατζηθεοδώρου, Φ. (2015). *Οργανολογία Μουσικών Οργάνων Συμφωνικής Ορχήστρας. Τάξη Α' Γενικού Μουσικού Λυκείου*. Οδηγός Εκπαιδευτικού. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.iiep.edu.gr/images/IIEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/PS__Odigo_i_Ekrkou/odigos_nmmt_organologia_moso.pdf>. Προσπελάστηκε: 04/12/2019.

Θεοδωρακοπούλου, Μ. - Παπαντώνης, Γ. – Παρασκευοπούλου, Χ. - Α. – Σπετσιώτης, Ι. (χ.χ.γ). *Μουσική ΣΤ' Δημοτικού. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Ι.Τ.Υ.Ε. Διόφαντος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-F104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Δασκάλου/10-0177_Mousiki_ST-Dim_BK.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Θεοδωρακοπούλου, Μ. - Παπαντώνης, Γ. – Παρασκευοπούλου, Χ. - Α. – Σπετσιώτης, Ι. (χ.χ.β). *Μουσική ΣΤ' Δημοτικού. Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Ι.Τ.Υ.Ε. Διόφαντος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>.

Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-F104/Διδακτικό%20Πακέτο/Τετράδιο%20Εργασιών/10-0176-02_Mousiki_ST-Dim_TE.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Θεοδωρακοπούλου, Μ. - Παπαντώνης, Γ. – Παρασκευοπούλου, Χ. - Α. – Σπετσιώτης, Ι. (χ.χ.α). *Μουσική ΣΤ' Δημοτικού. Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Ι.Τ.Υ.Ε. Διόφαντος. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>.

Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-F104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Μαθητή/10-0175-02_Mousiki_ST-Dim_BM.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Θεοδωρόπουλος, Π., Παπαθεοφάνους, Π., Σιδέρη, Φ. (χ.χ.). *Χημεία Γ' γυμνασίου*. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://ebooks.edu.gr/modules/document/document.php?course=DSGYM-C102&download=/4dfb481d4v4r6/52402a5e4wsc>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Καραγιώργης, Ε. (2003). *Το ελληνικό τραγούδι του 20ου αιώνα. Μια διδακτική προσέγγιση για το λύκειο*. Λευκωσία: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<http://archeia.moec.gov.cy/sm/396/to_elliniko_tragoudi_tou_20ou_aiona.pdf>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Μόσχος, Κ., Τουμπακάρη, Ν. Τόμπλερ, Μ. (χ.χ.). *Μουσικό Ανθολόγιο Α'-ΣΤ' Δημοτικού. Βιβλίο Δασκάλου*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων - Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων - Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος». Διαθέσιμο διαδικτυακά στο:

<[http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E106/Διδακτικό%20Πακέτο/Μουσικό%20Ανθολόγιο%20\(Α-ΣΤ%20Δημοτικού\)/10-0028_Mousiko-Anthologio_A-B-Dim.pdf](http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E106/Διδακτικό%20Πακέτο/Μουσικό%20Ανθολόγιο%20(Α-ΣΤ%20Δημοτικού)/10-0028_Mousiko-Anthologio_A-B-Dim.pdf)>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Μπογδάνη Σογιούλ, Δ., Σαλκιτζόγλου, Δ., Καψημάνη, Μ. (χ.χ.α) *Μουσική Γ' και Δ' Δημοτικού. Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>.

Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-C104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Μαθητή/10-0073-02_Mousiki_C-D-Dim_BM.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Μπογδάνη Σογιούλ, Δ., Σαλκιτζόγλου, Δ., Καψημάνη, Μ. (χ.χ.β) *Μουσική Γ' και Δ' Δημοτικού. Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>.

Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-C104/Διδακτικό%20Πακέτο/Τετράδιο%20Εργασιών/10-0074-02_Mousiki_C-D-Dim_TE.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Μπογδάνη Σογιούλ, Δ., Σαλκιτζόγλου, Δ., Καψημάνη, Μ. (χ.χ.γ) *Μουσική Γ' και Δ' Δημοτικού. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/>>.

Προσπελάστηκε: 13/10/2019. Επανεκδοση με διορθώσεις: <http://ebooks.edu.gr/modules/document/file.php/DSDIM-C104/Διδακτικό%20Πακέτο/Βιβλίο%20Εκπαιδευτικού/10-0075_Mousiki_C-D-Dim_BK.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/10/2019.

Πλακίτση, Α., Κοντογιάννη, Α. Σπυράτου, Ε., Μανώλη, Β. (χ.χ.). *Μελέτη Περιβάλλοντος. Α' Δημοτικού*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-A105/220/1607,5071/>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Older Textbooks / Παλιότερα Σχολικά Βιβλία

Αντωνάκης, Θ. (χ.χ.). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Μελωδικές Ασκήσεις – Τραγούδια. Τεύχος Α και Β. Προς χρήσιν των κ.κ. Σπουδαστών των παιδαγωγικών Ακαδημιών των Μαθητών Μέσης Εκπαιδευσεως Ωδείου και Μουσικών Σχολών*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Αντωνίου, Σ. (2018). *Σύστημα δημιουργίας αλληλουχιών μουσικών κομματιών (playlists) βάσει πληροφορίας συναφούς πλαισίου και περιεχομένου μουσικών κομματιών. Διπλωματική Εργασία*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμη διαδικτυακά στο: <https://apothesis.eap.gr/bitstream/repo/40456/1/EAP_PLS_DE_Stavros_Antoniou_2018.pdf>. Προσπελάστηκε: 13/12/2019.

Αργυρόπουλος, Γ., Α. (1915). *Η Μουσική των παιδαγωγικών σχολείων. Παράρτημα*. Αθήνα: Αθανάσιος Δεληγιάννης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/f/b/metadata-156d1d69a5b46719e80c1ffeef11a3c5_1285133550.tkl>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.

Αργυρός, Γ. (1969). *Σολφέζ – Τραγούδι – Θεωρία – Οργανολογία – Μορφολογία – Ιστορία της Μουσικής*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Ερμήλιος, Θ. (1972). *Ιστορία της μουσικής: Μορφολογία, Μπετόβεν: αναλύσεις των συμφωνιών του*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Ερμήλιος, Θ. (χ.χ.α). *Μουσική. Θεωρία – Σολφέζ – Τραγούδια – Ιστορία της Μουσικής και Μορφολογία*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Θεοχαράτου – Ανδρεοπούλου, Α. (χ.χ.). *Θεωρία (Α & Β) της Μουσικής. Προς χρήσιν των μαθητών των Ωδείων και Γυμνασίων*. Αθήνα: Νάκας.

Καραμπερόπουλος, Γ. (χ.χ.). *Τα πρώτα μαθήματα μουσικής. Α΄ Τάξεως γυμνασίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Καραμπερόπουλος.

Κάσσαρης, Α. (1973). *Μουσική Αγωγή. Τεύχος δεύτερον. Δια την Β΄ τάξιν του Γυμνασίου. Βάσει του Αναλυτικού Προγράμματος του Υπουργείου Εθνικής παιδείας και Θρησκευμάτων*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.0-π0π-π0-0π-=[0πο:

Καψάσκη – Λάμπρου, – Α. (χ.χ.). *Η Μουσική για όλους. Θεωρία – Μελωδικές και Θεωρητικές Ασκήσεις, Τραγούδια – Στοιχεία Μορφολογίας, Οργανογνωσίας και ιστορίας Μουσικής και Μέθοδος για Μελόντικες – Πιανικές – Φλογέρες – Μεταλλόφωνα – Ξυλόφωνα*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Καψάσκη, Σ. (χ.χ.). *Ωδική. Τεύχος Α΄*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Κούρτης, Π. (2013). *Τουμπελέκι. Τόμος 1ος. Μαθαίνοντας και εξερευνώντας*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.

Κυριαζίδου, Α. (1991 [1909]). *Ο ρυθμογράφος. Ήτοι ο χρόνος, το μέτρον και ο ρυθμός εν τη καθόλου μουσική και τη ποιητική μετά παραρτήματος ασματικού*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βασ. Ρηγόπουλου.

Λεμπέση, Κ. – Τσαφταρίδης, Ν. (1994). *Μουσική Αγωγή 1. Παιχνίδια με Ήχους, Ρυθμούς, Μελωδίες. Βιβλίο για το δάσκαλο*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

Μαζαράκη, Δ., Κεφάλου-Χορς, Ε., Δημητράτου, Β. (1983). *Τραγούδια -Παιχνίδια. Συμπλήρωμα της Μεθόδου Διδασκαλίας Τραγουδιών για την Α΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Εισαγωγή για τη Β΄ τάξη του δημοτικού σχολείου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μαζαράκη, Δ., Κεφάλου-Χορς, Ε., Δημητράτου, Β. (1984). *Μέθοδος διδασκαλίας τραγουδιών για την Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου. (2η έκδοση)*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μακροπούλου, Ε. (2019). *Bucket Drumming. Ο ρυθμός μπαίνει στην τάξη*. Αθήνα: Fagotto books.

Μανιουδάκης, Κ. Ι. (1962). *Σχολική Μούσα. Θεωρία- Μελωδικές Ασκήσεις – Άσματα. Δια τας Β΄ Γ΄ και Δ΄ γυμνασιακάς τάξεις*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Μαντούβαλου, Ν. (χ.χ.). *Η μουσική για το γυμνάσιο. Τεύχος Α΄*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Μαργαζιώτης, Ι. (χ.χ.). *Η μουσική του Σχολείου. Θεωρία – Μελωδικές Ασκήσεις – Τραγούδια – Στοιχεία Μορφολογίας – Οργανογνωσίας – Ιστορίας Μουσικής, Αρχαίας Ελληνικής, Βυζαντινής, Ευρωπαϊκής, Νεοελληνικής. Έκδοση Νεότερη*. Αθήνα: Νάκας.

Μαργαζιώτης, Ι., Βουτσινάς, Α., Τσιγκούλης, Ν. (1980). *Μουσική. Α' Λυκείου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μαργαζιώτης, Ι., Βουτσινάς, Α., Τσιγκούλης, Ν. (1982). *Μουσική. Γ' γυμνασίου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μαργαζιώτης, Ι., Βουτσινάς, Α., Τσιγκούλης, Ν. (1983). *Μουσική. Β' γυμνασίου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Μαργαζιώτης, Ι., Βουτσινάς, Α., Τσιγκούλης, Ν. (1984). *Μουσική. Α' γυμνασίου*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Σεμιτέκος, Δ. (1975). *Μουσική Παιδεία. Προς χρῆσιν των μαθητών Μέσης Εκπαιδύσεως, Παιδαγωγικών Ακαδημιών, Ωδείων, Εκκλησιαστικών και Μουσικών Σχολών*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σωτηροπούλου – Βυθούλκα, Τ. (1975α). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Ασκήσεις – τραγούδια – Οργανογνωσία – Μορφολογία – Ιστορία. Τεύχος Β'*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σωτηροπούλου – Βυθούλκα, Τ. (1975β). *Σχολική Μουσική. Θεωρία – Τραγούδια – Ιστορία. Βιβλίο Α*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Χρῦσανθος, ο εκ Μαδύτων (1832). *Θεωρητικόν Μέγα της Μουσικής*. Τεργέστη: Μιχαήλ Βάις. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/c/4/metadata-01-0000443.tkl>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Extracurricular Music and Sound Books / Εξωσχολικά Βιβλία Μουσικής και Ήχου

Aspley, B. (2002). *Ας παίξουμε μουσική*. Μτφρ. Γραμμένου, Κ. Αθήνα: Σαββάλας.

Beaumont, É. - Rimont, M.-R. (1999). *Εικόνες από τον κόσμο της μουσικής*. Μτφρ. Παπαγεωργίου, Ι. Αθήνα: Modern Times.

Bimberg, G. (1985). *Ο Θαυμαστός Ήχος*. Μτφρ. Μαράκα, Κ. Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή.

Binns, T. (1998). *Μουσικές δημιουργίες*. Μτφρ. Χούνος, Ν. Αθήνα: Σαββάλας.

Danes, E. (1993). *Το πρώτο βιβλίο για τη μουσική*. Μτφρ. Καλοκύρη, Τ. Αθήνα: Ντο ρε μι.

De Wouwer, V. B. (2000). *Μουσικά όργανα. Κατασκευές για μικρά παιδιά*. Μτφρ. Αποστολόπουλος, Χ. Αθήνα: Ντουντούμης.

Delafosse, C. (1996). *Μουσική*. Μτφρ. Θεοδωρίδου, Α. Αθήνα: Δεληθανάσης.

Drew, H. (1993). *Το Πρώτο Βιβλίο Μουσικής*. Αθήνα: Μαργαρίτα.

Frankel, W. - Loomis, B. H. - Gross, E. N. (1976). *Ήχος και ακοή*. Μτφρ. Τιέρρης, Ε. Αθήνα: Λύκειος Απόλλων- Χρυσός Τύπος.

Hunter, I. Judson, M. (1977). *Simple folk instruments to make and to play*. New York: Simon and Schuster.

Jackson, A. (1991). *Junk Instruments. How to make and play them*. London: Red Fox.

Kniffke, S. – Delafosse, C. (1995). *Η ακοή*. (χ. Μτφρ.) Αθήνα: Δεληθανάσης.

Μόρρις Πάρκερ [Morris Parker], B. (1953). *Ο ήχος*. Μτφρ. Παπαδάκης, Σ. – Γεωργόπουλος, Χ. Αθήνα: Ατλαντίς.

Μπίντερ, Ε. - Μπίντερ Ε. (1985). *Ο θαυμαστός ήχος*. Μτφρ. Μάρακα, Κ. Αθήνα: Σύγχρονη εποχή.

Paker, J. (1997). *Θέλω να ξέρω γιατί το φλάουτο έχει τρύπες και άλλα ερωτήματα σχετικά με τη μουσική*. Μτφρ. Μπιτοπούλου, Ν. Αθήνα: Σίρρις.

Sánchez, I. - Horacio, H. (1998). *Οι πρώτοι μου ήχοι*. Μτφρ. Μάρρα, Ε. Αθήνα: Κέδρος.

Suhr, M. (2004). *Ακούω. Ένα βιβλίο για την ακοή*. Λαμπρινίδου, Ε. Αθήνα: Modern Times.

Taylor, B. (1994). *Ήχος*. Μτφρ. Καραπατσόπουλος, Κ. Αθήνα: Αξιωτέλλης.

Χατζημανωλάκη, Β. (2006). *Ήχος-Μύθος σαν ενώσουν... Παραμύθι θα μας δώσουν*. Αθήνα: Libro.

Research Methodologies / Ερευνητικές Μεθοδολογίες

Action Research / Έρευνα Δράσης

Αυγητίδου, Σ., Κατσαρού, Ε., Τσάφος, Β. (επ.). (2019). *Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συμποσίου Εκπαιδευτική Έρευνα-Δράση: Ζητούμενα, Συγκρούσεις και Προοπτικές*. (χ.τ.): Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας - Πανεπιστήμιο Κρήτης - Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.actionresearch.gr/sites/default/files/2o_symposio_0.pdf>. Προσπελάστηκε: 09-12-2019.

Βαρσαμίδου, Α. (2018). *Η έρευνα δράση ως στρατηγική ποιοτικής έρευνας - Μοντέλα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Φυλάτος.

Bresler, L. (1995). Ethnography, phenomenology and action research in music education. Στο *The Quarterly Journal of Music Teaching and Learning*. Vol. 6(3). σ.σ, 4-16. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://users.rider.edu/~vrme/v8n1/vision/Bresler_Article__VRME.pdf>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Cain, T. (2008). The characteristics of action research in music education. Στο *British Journal of Music Education*. Vol. 25 (3) (November 2008). σ.σ. 283 - 313. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/37633283/The_characteristics_of_action_research_in_music_education>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Carr, W., Kemmis, S. (2004). *Becoming Critical. Education, Knowledge and Action Research*. London: Routledge Falmer.

Elliot, J. (1991). *Action Research for educational change*. Philadelphia: Open University Press.

Kemmis, S., McTaggart, R., Nixon, R. (2014). *The action research planner. Doing critical participatory action research*. New York: Springer.

Kincheloe, L., J. (2012). *Teachers as Researchers Qualitative inquiry as a path to empowerment*. Second Edition. London: Routledge Falmer.

Κατσαρού, Ε. (2016). *Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Πολυπαραδειγματική διερεύνηση για την αναμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης*. Αθήνα: Κριτική.

Κατσαρού, Ε., Τσάφος, Β. (2003). *Από την έρευνα στη διδασκαλία. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαββάλας.

Κατσαρού, Ε., Τσάφος, Β. (επ.). (2018). *Ορίζοντας την έρευνα-δράση στην Ελλάδα. Στην προοπτική διαμόρφωσης μιας επαγγελματικής κοινότητας εκπαιδευτικών ερευνητών. Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Συμποσίου (Ρέθυμνο, 27-06-2015)*. Αθήνα - Ρέθυμνο: Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης - Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.actionresearch.gr/sites/default/files/1o_symposio.pdf>. Προσπελάστηκε: 09/12/2019.

Κοκκίδου, Μ., Τσαλίκη, Μ., Αναστασιάδου, Ξ. (2017). Το Μουσικό Βίντεο στο Μάθημα της Μουσικής: έρευνα δράσης. Στο *Μουσικοπαιδαγωγικά*. Τ. 15. Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. σ.σ. 7-22. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.academia.edu/35899075/Το_Μουσικό_Βίντεο_στο_Μάθημα_της_Μουσικής_έρευνα_δράσης>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Lewin, K. (1946). Action research and minority problems. Στο Lewin, W., G. (επ.). *Resolving social conflicts*. New York: Harper & Row. σ.σ. 201–216. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://ia801900.us.archive.org/24/items/in.ernet.dli.2015.197012/2015.197012.Resolving-Social-Conflicts.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Loughran, J. (2005). Researching teaching about teaching: self-study of teacher education practices. Στο *Studying Teacher Education*. Vol. 1 (1). σ.σ. 5–16. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/17425960500039777>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Lyte, S., L., Cochran - Smith, M. (1992). Teacher research as a way of knowing. Στο *Harvard Educational Review*. Vol. 62 (4). σ.σ. 447–474. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://hepgjournals.org/doi/pdf/10.17763/haer.62.4.lm3811r1033431n>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

- McNiff, J. (2016). *Writing up your action research project*. New York: Routledge.
- McNiff, J., Lomax, P., Whitehead, J. (2003). *You and your action research project*. 2nd edition. London: Routledge Falmer.
- McNiff, J., Whitehead, J. (2006). *All you need to know about Action Research. An introduction*. London: Sage.
- Middlewood, D., Coleman, M., Lumby, J. (1999) *Practitioner Research in Education: Making a Difference*. London: Paul Chapman.
- Μπαγάκης, Γ. (επ.). (2002). *Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Παπαϊωάννου, Π. (2019). Action Research Resources. Ιστοσελίδα Διαδικτυακών Πόρων. Στο *Επιστημολογικές τάσεις της Εκπαιδευτικής Έρευνας Δράσης στην Ελλάδα κατά την τελευταία εικοσαετία (1990-2010). Μεταπτυχιακή Εργασία*. Πανεπιστήμιο Κρήτης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://actionresearch.wikidot.com/>>. Προσπελάστηκε: 09/12/2019.
- Regelski, T., A. (1980) The bee, the ant, or the spider? Models for music research and music education. Στο Tallarico, T., P (επ.). *Bowling Green State University Symposium on Music Teaching and Research*. Vol. 2. Bowling Green OH: Bowling Green State University.
- Reimer, B. (1992). An agenda for music teacher education, part II. Στο *Journal of Music Teacher Education*. Vol. 1(2). σ.σ. 5-11. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://doi.org/10.1177/105708379200100203>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.
- Schoenfeld, H., A., (1999). The core, the canon, and the development of research skills: Issues in the preparation of education researchers. Στο Lagemann, C., E., Shulman, S., L. (επ.) *Issues in education research: Problems and possibilities*. σ.σ. 166-203. San Francisco: Jossey-Bass.
- Στάμου, Λ. (2001). Η Ποιοτική Έρευνα στην Επιστήμη της Μουσικής Παιδαγωγικής. Στο *Μουσική Εκπαίδευση*. Τ. 3(8). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. σ.σ. 16–35.
- Στάμου. Λ. (2008). Αυτο-αξιολογούμενο ερευνητικό ενδιαφέρον και γνώση Ελλήνων εκπαιδευτικών της μουσικής για την έρευνα δράσης: Μία συγκριτική διερεύνηση των επιδράσεων δύο προγραμμάτων ερευνητικής κατάρτισης στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα. Στο *Μουσικοπαιδαγωγικά*. Τ. 6 (2008). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωσης Μουσικής Εκπαίδευσης. σ.σ. 5-24. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/MP_T6_2009/mp06-1_Stamou_5-24.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Wiggins, H., J. (1994). Teacher-research in a general music classroom: Effects on the teacher. Στο *Bulletin of the Council for Research in Music Education*. Vol. 123, Qualitative Methodologies in Music Education Research Conference (Winter, 1994/1995), σ.σ. 31-35. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/40318687>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.

Music and Sound Essays / Δοκίμια Μουσικής και Ήχου

- Aleshinskaya, E. (2013). Key components of musical discourse analysis. Στο *Research in Language*. Vol. 11(4). σ.σ. 423–444. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://content.sciendo.com/downloadpdf/journals/rela/11/4/article-p423.pdf>>. Προσπελάστηκε: 19/11/2019.
- Attali, J. (1991). *Θόρυβοι. Δοκίμιο Πολιτικής Οικονομίας της Μουσικής*. Μτφρ. Ανδριτσάνου, Ν. Αθήνα: Ράππας.
- Bennet, L. (2017). Towards a framework for creativity in popular music degrees. Στο Dylan Smith, G., Moir, Z., Brennan, M., Rambarran, S., Kirkman, P. (επ.). *The Routledge Research Companion to Popular Music Education*. London: Routledge. σ.σ. 285 - 297. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/25965881>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.
- Βρόντος, Χ. (1997). *Χαμηλή γη. Κείμενα για τη Μουσική*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Cage, J. (1961). *Silence. Lectures and writings*. Hanover: Wesleyan University Press.
- Craenen, P. (2014). *Composing under the Skin: The Music-making Body at the Composer's Desk*. Leuven: Leuven University Press.

- Croft, J. (2007). Theses on liveness. Στο *Organized Sound*, 12(1), 59–66. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/CDF2F51B0741F2AFB23C660CF04BB517/S1355771807001604a.pdf/theses_on_liveness.pdf>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Dworkin, C. (2016). *Ανήκουστη μουσική*. Μτφρ. Γαλιάτσος, Γ. Αθήνα: Τοποβόρος.
- Goddard, M., Halligan, B. Spelman, N. (2013). *Resonances. Noise and contemporary music*. New York: Bloomsbery.
- Godlovitch, S. (1998). *Musical performance: A philosophical study*. London: Routledge.
- Ivannikova, M. (2004). *Ukrainian Music Therapy - Does it have a chance to exist?* Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.voices.no/mainissues/mi40004000161.html>>. Προσπελάστηκε: 14/04/2009.
- Landels, J. G. (1999). *Music in ancient Greece and Rome*. New York: Routledge.
- Morgan, M. (1999). *Mutand Message from forever. A novel of Aborigian Wisdom*. New York: Harper Perennial.
- Parch, H. (1974). *Genesis of a Music. An account of a creative work its roots and its fulfillments. Second Edition, Enlarged*. New York: Da Capo Press.
- Παπαδημητρίου, Σ. (1994). *Εισαγωγή στη Τζαζ και σκέψεις για τη σύγχρονη μουσική*. Αθήνα: University Studio Press.
- Russolo, L. ([1913] 2004). *Futurists Manifesto. Ubu Publishing*. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <www.ubu.com/historical/gb/russolo_noise.pdf>. Προσπελάστηκε: 14/4/2009.
- Schafer, M. (1977). *The soundscape. Our sonic environment and the tuning of the world*. Rochester: Destiny Books.
- Solomos, M. (2019). *From music to sound. The Emergence of Sound in 20th- and 21st-Century Music, 1st Edition*. New York: Routledge.
- Spitzer, J. (1996). Metaphors of the Orchestra - The Orchestra as a Metaphor. Στο *The Musical Quarterly. Orchestra Issue (Summer, 1996)*. Vol. 80. No. 2. Oxford: Oxford University Press. σ.σ. pp. 234-264. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/742364>>. Προσπελάστηκε: 06/12/2019.
- Stravinsky, I. (1980). *Μουσική Ποιητική. Στη μορφή έξι μαθημάτων*. Μτφρ. Γρηγορίου, Μ. Αθήνα: Νεφέλη.
- Θεοδωράκης, Μ. (1972). *Μουσική για τις μάζες*. Αθήνα: Ολκός.
- Θεοδωρακόπουλος, Ι. (επ.). (2013). Πλάτων. *Φαίδρος*. Αθήνα: Εστία.
- Τσέτσος, Μ. (2012). *Εθνικισμός και λαϊκισμός στη νεοελληνική μουσική*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Τσέτσος, Μ. (2013). *Νεοελληνική Μουσική. Δοκίμια ιδεολογικής και θεσμικής κριτικής*. Αθήνα: Παπαρηγορίου - Νάκας.
- Τσοκανή, Χ. (1991). Παρατηρήσεις για τη Μουσική Εμπειρία στον 20^ο αιώνα. Στο *Σπείρα*. Τ. (περίοδος 3^η, Τεύχος 2). σ.σ. 174-181.
- Τσοκανή, Χ. (1995). Θόρυβος: η φαντασμαγορία του ήχου. Στο *Ο πολίτης*. Τεύχος 4. σ.σ. 34-36. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://sound.sch.gr/stable/Tsokani1995.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Τσοκανή, Χ. (2006). *Η κραυγή της Μέδουσας. Από το μύθο στη μουσική*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Τσοκανή, Χ. (2008). Σχετικά με το οικουμενικό στοιχείο στο σύγχρονο μουσικό ήχο. Στο Συλλογικό *Πολιτιστική Διαχείριση. Από την ερμηνεία στην διοίκηση*. Άρτα: Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ηπείρου. σ.σ. 53-66. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://cris.teiep.gr/jsrui/bitstream/123456789/1262/1/politistik_005.pdf>. Προσπελάστηκε: 20/12/2019.
- Τσοκανή, Χ. (2011). *Μουσική Μανία. Στις απαρχές του βακχικού ενθουσιασμού*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

West, L. M. (1999). *Αρχαία Ελληνική Μουσική*. Μτφρ. Κομνηνός, Σ. Αθήνα: Παπαδήμα.

Williams, P. (2008). Pauses for Thought. Στο *The Musical Times*. Vol. 149. No. 1905 (Winter, 2008). Musical Times Publications Ltd. σ.σ. 112-115. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/25434578115>>. Προσπελάστηκε: 07/12/2019.

Ξενάκης, Ι. (2001). *Κείμενα. Περί μουσικής και αρχιτεκτονικής*. Αθήνα: Ψυχογιός.

Organology / Οργανολογία

Αγγελίδου, Σ. - Διονυσίου, Ζ. (2005). *Τα όργανα της αρχαίας ελληνικής μουσικής μέσα από αναπαραστάσεις θεών σε αρχαιοελληνικά αγγεία*. Θεσσαλονίκη: Σύλλογος Αποφοίτων Τμήματος Μουσικών Σπουδών, Α.Π.Θ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.musgradthes.gr/Arthra%20-%20Aggelidou-OrganArxaia.pdf>>.

Αγγέλου, Μ. - Αναστασοπούλου, Ν. (1990). *Κατασκευή μουσικών οργάνων για παιδιά*. Αθήνα.

Αγραφιώτη, Ε. (2010). *Μουσικό ταξίδι... στα μουσεία μουσικών οργάνων*. Στο περιοδικό TAR. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <[http://www.tar.gr/29/Museums_Musical_Instruments\(Agrafioti-tar\).pdf](http://www.tar.gr/29/Museums_Musical_Instruments(Agrafioti-tar).pdf)>. Προσπελάστηκε: 12/11/2010.

Αδαμίδης, Ι. (2017). *Τα εκκλησιαστικά όργανα στην Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή*. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/42267>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Αικατερινίδης, Ν. Γ. (2007). Ηχητικά αντικείμενα. Από την Κρύα Βρύση Ρεθύμνου. Στο *Κρητικό Πανόραμα*. τ. 20. Μάρτιος - Απρίλιος. σ.σ. 136-152.

Άλκιστις. (1990). *Τα μουσικά όργανα - Τετράδιο Εργασίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Αλμπανάκης, Ε. (2005). *Ιστορική αναδρομή και εξέλιξη των ηλεκτρονικών μουσικών οργάνων*. Θεσσαλονίκη: Σύλλογος Αποφοίτων Τμήματος Μουσικών Σπουδών, Α.Π.Θ. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.musgradthes.gr/Arthra-Albanakis.htm>>.

Άνθης, Σ. (2008). *Η ιστορία της τρομπέτας*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.

Ανωγειανάκης, Φ. (επ.). (1965). 'Εκθεσις Ελληνικών λαϊκών μουσικών οργάνων. Αθήνα: Ίκαρος · Στέγη καλών τεχνών και γραμμάτων.

Ανωγειανάκης Φ. (1990). *Ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα*. Αθήνα: Μέλισσα.

Ανωγειανάκης, Φ. (1996). *Νεοελληνικά Ιδιόφωνα. Το Κουδούνι. Αποτρεπτικό Στοιχείο - Ηχητικό Αντικείμενο - Μουσικό Όργανο*. Αθήνα: Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών. Μουσικών Οργάνων Φοίβου Ανωγειανάκη - Κέντρο Εθνομουσικολογίας.

Αποστολόπουλος, Θ. (2001). *Εποπτικά Μουσικά Όργανα για τη διδασκαλία Ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Εισήγηση Συνεδρίου "Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα"*. Καστοριά, 2-4/6. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://parodos.net.gr/ms/epoptika_mousika_organ.pdf>. Προσπελάστηκε: 12/07/2011.

Ardley, N. (1988). *Μουσικά όργανα*. Μτφρ. Καραμεσίνη, Α. Αθήνα: Αστέρης Δεληθανάσης.

Ardley, N. (1996). *Μουσική*. Μτφρ. Τσαλίκη, Ε. Αθήνα: Ερευνητές.

Αρύβας, Δ. (1993). *Έλληνες και Όργανον. Από την ύδραυλον του κτησίβιου έως το (εκκλησιαστικόν) όργανον*. Αθήνα.

Aspley, B. (2002). *Ας παίξουμε μουσική*. Μτφρ. Γραμμένου, Κ. Αθήνα: Σαββάλας.

Βαληνδράς, Α. (χ.χ.). *Στοιχειώδης Οργανογνωσία*. Αθήνα. Νάκας.

Βαρελάς, Α. (επ.). (1996). *Τα μουσικά όργανα*. Παλιά και νέα. Αθήνα: Συλλογή.

Βασιλειάδης, Σ. (1978). *Διακόσια χρόνια μουσικής δημιουργίας (1762-1962), Οργανολογία*. Αθήνα: Δρυμός.

Βουτινιάς, Α. (1987). *Ιστορία ευρωπαϊκής μουσικής: Οργανογνωσία*. Αθήνα. χ.ε.

Binns, T. (1998). *Μουσικές δημιουργίες*. Μτφρ. Χούνος, Ν. Αθήνα: Σαββάλας.

Bocur, V. (2019). *Handbook of Materials for Wind Musical Instruments*. Switzerland AG: Springer

Γεωργίου, Μ. (2007). *Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα*. Λευκωσία: Εν τύποις.

Γκίκας, Γ. (1975). *Μουσικά όργανα και λαϊκοί οργανοπαίχτες στην Ελλάδα*. Αθήνα.

- Γουλάκη-Βουτυρά, Α. (1999). *Μουσική, Χορός και Εικόνα: Η απεικόνιση της ελληνικής μουσικής και του χορού από τους Ευρωπαίους περιηγητές του 18ου και του 19ου αιώνα*. Αθήνα: Σύλλογος προς διάδοσιν των Ωφελίμων Βιβλίων.
- Dale, A., O. (1986). Note on Corpophone. Στο *Society for Ethnomusicology Newsletter* 20. No. 4. σ.σ. 5.
- Daly, R. (1994). *Παραδοσιακά μουσικά Όργανα. Μουσικά όργανα από την Ελλάδα, Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική, Κεντρική Ασία και Ινδία*. Δήμος Πατρέων: Πάτρα.
- Drew, H. (1993). *Το Πρώτο Βιβλίο Μουσικής*. Μτφρ. (χ.μ.). Αθήνα: Μαργαρίτα.
- De Souza, J. (2018). Orchestra Machines, Old and New. Στο *Organized Sound*. Vol. 23, Special Issue 2 (New Wor(l)ds for Old Sounds) August 2018. σ.σ. 156-166. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.cambridge.org/core/journals/organised-sound/article/orchestra-machines-old-and-new/2801DFDCF1AB83C163EE76C51D10EBBD/core-reader>>. Προσπελάστηκε: 19/12/2019.
- De Wouwer, V. B. (2000). *Μουσικά όργανα. Κατασκευές για μικρά παιδιά*. Μτφρ. Αποστολόπουλος, Χ. Αθήνα: Ντουντούμης.
- Δέλλιος, Β. (1976). *Μορφολογία και στοιχεία οργανογνωσίας*. Αθήνα.
- Δράκος, Γ. (2003). *Τα μουσικά όργανα*. Αθήνα: Συμυρνωτάκης.
- Εκμετσόγλου, Χ. (1982). *Ιστορία της κιθάρας: από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*. Αθήνα: (χ.ε.).
- Ευαγγέλου, Φ. (2013). *Οργανογνωσία I-II*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δέλτα.
- Φλίτνερ, Κ. - Μακρή, Α. (επ.). (2005). *Αυτοσχέδια Όργανα*. Αθήνα: Ελληνικός Σύλλογος Μουσικοκινητικής Αγωγής.
- Hopkin, B. (1999). *Making Simple Musical Instruments: A Melodious Collection of Strings, Winds, Drums & More*. Asheville NC: Lark Books.
- Hornbostel, E. V. – Sachs, C. (1914). Systematik der Musikinstrumente. Στο *Zeitschrift für Ethnologie*. V. 46 (1914). σ.σ. 552-590. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://literacy.sch.gr/stable/Hornbostel-Sachs-1914.pdf>>. Προσπελάστηκε: 28/07/2019.
- Hornbostel, E. V. – Sachs, C. (1961). Classification of Musical Instruments. Μτφρ. Baines, A. – Wachsmann, P. K. Στο *The Galpin Society Journal*, Vol. 14 (Mar., 1961). Galpin Society. σ.σ. 3-29. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/842168>>. Προσπελάστηκε την 26/02/2011.
- Hornbostel, M., E. V. (1933α). The Ethnology of African Sound-Instruments. Comments on «Geist und Werden fer Musicinstrumente» by Curt Sachs. Στο *Africa: Journal of the International African Institute*. Vol. 6. No 2. (Jul. 1933). σ.σ. 129-157. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/1155180>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Hornbostel, M., E., V. (1933β). The Ethnology of African Sound-Instruments. . Στο *Africa: Journal of the International African Institute*. Vol. 6. No 3. (Jul. 1933). σ.σ. 277-311. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.jstor.org/stable/1155678>>. Προσπελάστηκε: 01/08/2019.
- Ηλιάδης, Ι., Δ. (1980). *Οργανολογία. Θεωρία και πρακτική της. Χωρίς Δάσκαλο*. Θεσσαλονίκη: Τσιάτα.
- Ιωαννίδης, Π. (2008). *Λατέρνα, η αρχόντισσα του δρόμου*. Αθήνα: Music Corner.
- Καϊμάκης, Γ. (χ.χ.). *Αρχαίος Ελληνικός Δίαυλος*. Θεσσαλονίκη.
- Καλογερόπουλος, Τ. (2004). *Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Προϊστορία & Ιστορία*. Αθήνα: Κρατική Ορχήστρα Αθηνών.
- Καλομοίρη, Μ. (1957). *Οργανογνωσία. Και στοιχεία από την ενορχήστρωση. Τα θεωρητικά της Μουσικής*. Αρ. 6. Αθήνα: Μουσικός Εκδοτικός Οίκος Μιχαήλ Γαϊτάνου.
- Καλομοίρης, Μ. (1957). *Οργανογνωσία και στοιχεία από την ενορχήστρωση*. Αθήνα: Γαϊτάνος.
- Καλυβιώτης, Α. (2007). *Παιχνίδια - Ηχητικά αντικείμενα*. Σάμος: Απόπλους.

- Καρακάσης, Σ. (1970). *Ελληνικά μουσικά όργανα*. Αθήνα: Δίρφος.
- Kartomi, M. (1990). *On concepts and classifications of musical instruments*. Chicago: University of Chicago Press.
- Kartomi, M. (2001). The Classification of Musical Instruments: Changing Trends in Research from the Late Nineteenth Century, with Special Reference to the 1990s. Στο *Ethnomusicology*. Vol. 45, No. 2 (Spring - Summer, 2001). University of Illinois Press on behalf of Society for Ethnomusicology. σ.σ. 283-314. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.jstor.org/stable/852676>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2013.
- Κλωνάρη, Δ. (2012). *Η επίδραση της χροιάς στην αναγνώριση της ταυτότητας συνηχίσεων πνευστών μουσικών οργάνων. Διδακτορική Διατριβή*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/31728>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.
- Κουμαρτζής, Α. (2008). *Το Σκαφτό μπαγλαμαδάκι*. Άσος Κούπα: Θεσσαλονίκη.
- Κουμαρτζής, Α. (2012). *Α.Ν.Ε.Μ.Ο. Αχλαδόσχημα Νυκτά Έγχορδα Μουσικά Όργανα. Σχεδίαση - Κατασκευή - Παραγωγή*. Θεσσαλονίκη: iWrite.
- Κοφτερός, Β., Δ. (1991). *Δοκίμιο για το Ελληνικό σαντούρι*. Αθήνα: Δωδώνη.
- Κοφτερός, Δ. (1998). *Μυθλινοί Σαντούρι. Σκοποί και χοροί από τη Λέσβο*. Αθήνα: Διεθνής Οργάνωση Λαϊκής Τέχνης.
- Κοψαχείλης, Σ. (1993). *Παραδοσιακά Λαϊκά Όργανα και λαϊκοί οργανοπαίκτες της Μακεδονίας*. Θεσσαλονίκη: Φίλοι του Λαογραφικού και Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας.
- Klapuri, A., Davy, M. (2007). *Signal Processing Methods for Music Transcription*. New York: Springer.
- Κοτσιφάκος, Ι., Π. (2005). *Προληπτική συντήρηση για την έκθεση - αποθήκευση έγχορδων κλασικών μουσικών οργάνων: βιολιών. Μεταπτυχιακή εργασία*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Κουμαρτζής, Α. (2008). *Το Σκαφτό μπαγλαμαδάκι*. Άσος Κούπα: Θεσσαλονίκη.
- Κυνηγού-Φλάμπουρα, Μ. (1998). *Λαϊκά μουσικά όργανα του κόσμου*. Αθήνα: Ακρίτας.
- Κυνηγού-Φλάμπουρα, Μ. (χ.χ.). *Κρουστά*. Αθήνα: Νάκας.
- Λιάβας, Λ. (1998). *Έκθεση Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα: Τριήμερη Συνάντηση Ελληνική Μουσική. Αρχαιότητα - Βυζάντιο - Νεώτεροι Χρόνοι*. Λάρισα: Δήμος Λάρισας- Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας- Μ.Ε.Λ.Μ.Ο.Κ.Ε.
- Laber, G. (χ.χ.). *Κρουστά: Όργανα και ρυθμοί*. Αθήνα: Νάσος.
- Lee, D. (2019). Hornbostel-Sachs Classification of Musical Instruments. Στο Hjørland, B., Gnoli, C. (επ.). *Encyclopedia of Knowledge Organization*. International Society for Knowledge Organization. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://web.archive.org/web/20191012074453/https://www.isko.org/cyclo/hornbostel>>. Προσπελάστηκε: 12/10/2019.
- Λιάβας, Λ. (1998). *Έκθεση Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα : Τριήμερη Συνάντηση Ελληνική Μουσική. Αρχαιότητα - Βυζάντιο - Νεώτεροι Χρόνοι*. Λάρισα: Δήμος Λάρισας- Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας- Μ.Ε.Λ.Μ.Ο.Κ.Ε.
- Μαζαράκη, Δ. (1984). *Το λαϊκό κλαρίνο*. Αθήνα: Κέδρος.
- Μαζαράκη, Δ. (1976). *Το καλάμι: μια πανελλήνια φλογέρα*. Θεσσαλονίκη : Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Μαλλιάρης, Ν. (2007). *Βυζαντινά Μουσικά Όργανα*. Αθήνα: Παπαρηγορίου - Νάκας.
- Μανιουδάκης, Ι. (1967). *Εγκυκλοπαίδεια της μουσικής: μουσικά όργανα, μουσικοί μορφαι, μουσική ιστορία*. Αθήνα.
- Μανωλάς, Μ. (1985). *Λαϊκοί οργανοπαίκτες και λαϊκά όργανα στην Κόρνω*. Στο περιοδικό Ναξιακά, τ. 2. Αθήνα: Ομοσπονδία Ναξιακών Σωματείων. Σ.σ. 34-37.

March, P. (2013). *The Tamburitza Tradition: From the Balkans to the American Midwest*. Madison: University of Wisconsin Press.

Μάρκου, Δ. (1979). *Τα μουσικά οργανάκια του Αγίου Πέτρου*. Αθήνα.

Μηλιατζίδου - Ιωάννου, Ε. (1972). *Τα κουδούνια και η τέχνη τους*. Γιάννινα. (Ανάτυπον από την "Ηπειρώτικη Εστία")

Μονεμβασίτης, Γ. (2008). *Τα μουσικά όργανα, παλιά και νέα*. Αθήνα: Συλλογή.

Μόσχος, Κ. (επ.). (1994). *Ο ήχος της μουσικής: κατασκευές απλών μουσικών οργάνων*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ - Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ. <Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.iema.gr/data/EducationalProjects/Melina/KataskevesMO.pdf>>. Προσπελάστηκε 13/07/2011.

Μουστάκας, Π. (2011). *Η επαγγελματική κατασκευή μουσικών οργάνων στην Αθήνα από τα μέσα του 19ου αιώνα έως την εποχή του μεσοπόλεμου. Διδακτορική Διατριβή*. Αθήνα: Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Προσπελάστηκε: <<http://hdl.handle.net/10442/hedi/25722>>. Προσπελάστηκε: 01/12/2019.

Μπότσος, Γ. (χ.χ.) *Τα μουσικά όργανα*. Αθήνα: Λιβάνης.

Musical Instruments Museums Online (MIMO) (2011). *Revision of the Hornbostel-Sachs Classification of Musical Instruments by the MIMO Consortium*. Musical Instruments Museums Online. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<http://www.mimo-international.com/documents/Hornbostel%20Sachs.pdf>>. Προσπελάστηκε: 28/07/2019.

Νικολακάκης, Δ. (2007). *Χανιώτικη μουσική παράδοση*. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων.

Οικονομίδης, Δ. Β. (1985). *Λαϊκά μουσικά όργανα και χοροί των Ναξίων*. Στο περιοδικό Ναξιακά, τ. 2. Αθήνα: Ομοσπονδία Ναξιακών Σωματείων. σσ. 29-33.

Παπασπήλιος, Κ. (2005). *Αρχαίων ήχων άρμοσις*. Αθήνα: Κέδρος.

Παναγιώτου, Π. (1996). *Μια ηχητική ζεύξη*. Αθήνα.

Παπαδάκης, Κ. (1989). *Κρητική Λύρα, ένας μύθος: η αλήθεια για την γνήσια κρητική παράδοση*. Χανιά.

Παπασπήλιος, Κ. (2005). *Αρχαίων ήχων άρμοσις*. Αθήνα: Κέδρος.

Παυλίδης, Γ. (2004). *Τα μουσικά όργανα και οι διασκεδάσεις στην Όλυμπο της Καρπάθου*. Ρόδος.

Περσιτέρης, Σπυρίδωνας Δ. (1961). Ο άσκαυλος (τσαμπούνα) εις την νησιωτικήν Ελλάδα. Εν Αθήναις: Ακαδημία Αθηνών.

Πολύζος, Γ. (1989). *Αρχαία Ελληνικά Όργανα κατασκευασμένα για το «Ευρετήριο»*. Θεσσαλονίκη: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

Πολιτιστικό Κέντρο Τράπεζας Πειραιώς (χ.χ.). *Μουσείο Αρχαίων και Μεταβυζαντινών Μουσικών Οργάνων*. Θεσσαλονίκη: Πολιτιστικό Κέντρο Τράπεζας Πειραιώς.

Πολύζος, Γ. (1989). Αρχαία Ελληνικά Όργανα κατασκευασμένα για το "Ευρετήριο". Θεσσαλονίκη: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

Rizzo, R. (1978). *Voice as a musical instrument*. Macmillan Publishing Company.

Ριζόπουλος, Γ. (1987). *Γνωριμία με τα μουσικά όργανα*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.

Rocchesso, D. - Fontana, F. (επ.) (2003). *The sounding object*. (χ.τ.): Mondo Estemo. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://www.soundobject.org/SObBook/SObBook_JUL03.pdf>. Προσπελάστηκε: 29/7/2019.

Rogers, K. (2019). *Is the Piano a Percussion or a Stringed Instrument?* Encyclopaedia Britannica. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.britannica.com/story/is-the-piano-a-percussion-or-a-stringed-instrument>>. Προσπελάστηκε: 01/09/2019.

Romanelli, N. (2002). *Μουσικά Όργανα*. Μτφρ. Μορένου, Μ. Αθήνα: Φλούδας.

- Romero, J.-F. (2012). Science & art of body percussion: a review. Στο *Journal of Human Sport and Exercise*. Vol. 8. No. 2. σ.σ. 442-457. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.researchgate.net/publication/288475620>>. Προσπελάστηκε: 15/12/2019.
- Rossi Rognoni, G., (2018). Organology and the others: A political perspective. Στο *Journal of the American Musical Instrument Society*. Vol. XLIV (2018). σ.σ. 7-17. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <http://researchonline.rcm.ac.uk/922/1/JAMIS_RossiRognoni%202018.pdf>. Προσπελάστηκε: 17/12/2019.
- Sachs, C. (1940). *The history of Musical Instruments*. New York: Norton and Company. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.234471>>. Προσπελάστηκε: 28/7/2019.
- Σαρρής, Δ. (2006β). Πνευσίκρουστοι σωλήνες και χαρτόφωνο: μια γνωριμία με τις μουσικές «αναστοχαστικές» κατασκευές. Στο *Μουσική σε Πρώτη Βαθμίδα*. τ. 1. Αθήνα: Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. σ.σ. 79-88. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο: <<https://www.academia.edu/41277732/>>.
- Σαρρής, Δ. (2010). *Γνωριμία με τα λαϊκά κρουστά*. Αθήνα: Fagotto.
- Σαρρής, Δ. (2011). *Ανακυκλωμένη Μουσική. Μουσικά όργανα από μικρές συσκευασίες*. Αθήνα: Fagotto.
- Σαρρής, Χ. (2007). *Η Γκάνιτα στον Έβρο: Μια οργανολογική Εθνογραφία. Διδακτορική διατριβή*. Αθήνα: Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Τμήμα Μουσικών Σπουδών.
- Σαφελά, Ε. (1996). *Τα όργανα*. Αθήνα: Καμπανάς.
- Sawyer, D. (1977). *Vibrations: making unorthodox musical instruments*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Scott, L. (2006). Body Percussion. Στο *Drum! V*. May 2006. σ.σ. 69-72. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <<http://www.crosspulse.com/pdfs/Part1.pdf>>. Προσπελάστηκε: 01/01/2010.
- Stiegler, B. (1994). *La Technique et Le Temps 1*. Paris: Galilée.
- Stockmal, S. (1998). Στροφολογία. Η ολοκληρωμένη μέθοδος κινήσεων και περιστροφών για μπαγκέτες. Μτφρ. Gabby, G. Αθήνα: Νάκας.
- Συλλογικό. (1965). *Έκθεσις ελληνικών λαϊκών μουσικών οργάνων*, Στέγη Καλών Τεχνών και Γραμμάτων. Αθήνα: Ίκαρος.
- Συλλογικό. (1996). *Λαϊκά μουσικά όργανα του κόσμου*. Αθήνα: Fagotto.
- Συλλογικό. (2000). *Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά όργανα - Greek folk musical instruments*. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- Θέμελης, Δ. (1975). *Το «κανονάκι» ένα λαϊκό μουσικό όργανο. Έρευνα για την προέλευσή του*. Θεσσαλονίκη. χ.ε.
- Θέμελης, Δ. (1996). *Το κανονάκι. Προέλευση, ιστορία*. Αθήνα: University Studio Press.
- Τάτσης, Τ. (1986). *Οργανογνωσία: Ακουστικής, μουσικά συστήματα και σκάλες*. Αθήνα: Παπαρηγορίου - Νάκας.
- Τάτσης, Τ. (2004). *Οργανογνωσία. Β' έκδοση*. Αθήνα: Παπαρηγορίου - Νάκας.
- Τριανταφύλλου, Π. (1981). *Οργανογνωσία*. Αθήνα: (χ.ε.).
- Τσαφταρίδης, Ν. (1995). *Αυτοσχέδια μουσικά όργανα. Κατασκευές*. Αθήνα: Νικολαΐδης.
- Τράιου, Ε. (Επ.) (1998). *Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα. Ένθετο Καθημερινή Επτά Ημέρες 18/1/1998*. Αθήνα: Καθημερινή. Διαθέσιμο διαδικτυακά στο <<http://www.kathimerini.gr/kath/7days/1998/01/18011998.pdf>>.
- Τσαμουρτζής, Ε. (1936). *Το πολύχορδον*. Αθήνα.
- Τσιάρας, Α. (1987). *Λαϊκές Κομπανίες - Λαϊκά Όργανα και Λαϊκοί Μουσικοί οργανοπαίχτες*. Ιωάννινα.
- Widor, Ch., M. (2014). *Οργανογνωσία. Η τεχνική των οργάνων της συμφωνικής ορχήστρας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ορφέως.

Wiseman, A. (1979). *Making Musical Things: Improvised Instruments*. New York: Scribner.

Χαιρόπουλος, Π. (1994). *Η λύρα. Η εξέλιξή της από την αρχαία εποχή ως σήμερα σ' όλο τον κόσμο*. Αθήνα: Κυριακίδη.

Ξηροτύρης Ζ. (1992). *Λαϊκά όργανα και χοροί της Ρούμελης*. Αθήνα.

Χαιρόπουλος, Π. (1994). *Η λύρα. Η εξέλιξή της από την αρχαία εποχή ως σήμερα σ' όλο τον κόσμο*. Αθήνα: Κυριακίδη.

Ζερβάκου, Α. (χ.χ.). *Οργανολογία*. Αθήνα: Ήβος.

This bibliography cataloguing book aims to help Literacy Studies Scholars and Researchers worldwide and especially those who work using Greek bibliography also.

It includes bibliography and recourses that have been used for action research on “Music and Sound Literacy in Primary Education” in a doctorate level, in Greece (Panteion University of Athens, 2020).

Every time that a link is available reader can use in instantly. Also all text is easy displayed from reading software. That makes this book ideal as an eBook. A printable version is also available.

Αυτός ο βιβλιογραφικός κατάλογος σκοπεύει να βοηθήσει τους μελετητές αλλά και τους ερευνητές των Σπουδών Γραμματισμού, ιδιαίτερα αυτούς που χρησιμοποιούν και ελληνόγλωσση βιβλιογραφία.

Περιλαμβάνει βιβλιογραφία και πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για «έρευνα δράσης» (action research) για τον «Μουσικό και Ηχητικό Γραμματισμό στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση», σε διδακτορικό επίπεδο στην Ελλάδα (Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2020).

Όποτε υπάρχουν διαθέσιμοι υπερσύνδεσμοι ο αναγνώστης μπορεί να τους χρησιμοποιήσει άμεσα. Ωστόσο όλο το κείμενο είναι εύκολο να προσπελαστεί από το λογισμικό ανάγνωσης. Τα παραπάνω καθιστούν αυτό το βιβλίο ιδιανικό ως «ηλεκτρονικό βιβλίο» (eBook). Ωστόσο μια τυπογραφικά εκτυπώσιμη έκδοση είναι επίσης διαθέσιμη.

ISBN 978-618-86805-1-7 (pdf Format (ebook))

ISBN 987-618-86805-0-0 (Printed Edition / Έντυπη Έκδοση)